

Ministerul Agriculturii
și Dezvoltării Rurale

MINISTERUL AGRICULTURII ȘI DEZVOLTĂRII RURALE
Autoritatea de Management pentru PNDR

Program finanțat prin
FEADR

GHIDUL SOLICITANTULUI

„Sprijin pentru crearea și dezvoltarea de
micro-întreprinderi”

MĂSURA 312

VERSIUNE CONSULTATIVĂ

PROGRAMUL NAȚIONAL DE DEZVOLTARE RURALĂ

Program finanțat de Uniunea Europeană și Guvernul României prin
FONDUL EUROPEAN AGRICOL PENTRU DEZVOLTARE RURALĂ

GHIDUL SOLICITANTULUI pentru accesarea MĂSURII 312 – „Sprijin pentru crearea și dezvoltarea de micro-întreprinderi”

Versiunea 05 din martie 2011

Ghidul Solicitantului este un material de informare tehnică a potențialilor beneficiari ai Fondului European Agricol pentru Dezvoltare Rurală (FEADR) și constituie un suport informativ complex pentru întocmirea proiectului conform cerințelor specifice ale PNDR. Acest document nu este opozabil actelor normative naționale și comunitare.

Ghidul Solicitantului prezintă regulile pentru pregătirea, întocmirea și depunerea proiectului de investiții, precum și modalitatea de selecție, aprobare și derulare a proiectului dumneavoastră. De asemenea, conține lista indicativă a tipurilor de investiții pentru care se acordă fonduri nerambursabile, documentele, avizele și acordurile pe care trebuie să le prezentați, modelul Cererii de Finanțare, al Studiului de Fezabilitate și al Memoriului justificativ, al Contractului de Finanțare, precum și alte informații utile realizării proiectului și completării corecte a documentelor. Ghidul Solicitantului, precum și documentele anexate pot suferi rectificări din cauza actualizărilor legislative naționale și comunitare sau procedurale – varianta actualizată este publicată pe pagina de internet www.apdrp.ro.

IMPORTANT!

Pentru a obține informațiile cu caracter general, consultați pliantele și îndrumările editate de MADR și APDRP, disponibile la sediile DADR județene și sediile APDRP din fiecare județ și din regiunile de dezvoltare ale României, precum și pe paginile de internet www.apdrp.ro și www.madr.ro.

De asemenea, pentru a obține informații despre FEADR ne puteți contacta direct la sediile noastre, prin telefon, prin e-mail sau prin pagina de internet – vezi datele de contact de la finalul Ghidului Solicitantului.

CUPRINS

1. PREVEDERI GENERALE

1.1. Obiectivele Măsurii 312 – Sprijin pentru crearea și dezvoltarea de micro-întreprinderi	4

2. PREZENTAREA MĂSURII 312

2.1. Cine poate beneficia de fonduri nerambursabile	5
2.2. Condiții minime obligatorii pentru acordarea sprijinului	7
2.3. Tipuri de investiții și cheltuieli eligibile (lista indicativă)	9
2.4. Tipuri de investiții și cheltuieli neeligibile	12
2.5. Valoarea maximă a fondurilor nerambursabile (intensitatea sprijinului)	14
2.6. Criterii de selecție ale proiectului	16

3. ACCESAREA FONDURILOR NERAMBURSABILE ACORDATE PENTRU SPRIJIN PENTRU CREAREA ȘI DEZVOLTAREA DE MICRO-ÎNȚEPRINDERI

3.1. Completarea, depunerea și verificarea dosarului Cererii de Finanțare	21
3.2. Contractarea fondurilor	29
3.3. Achizițiile	31
3.4. Plata	33

4. INFORMAȚII UTILE

4.1. Documentele necesare întocmirii Cererii de Finanțare.....	34
4.2. Lista Formulelelor disponibile pe site-ul APDRP	46
4.3. Dicționar	48
4.4. APDRP în sprijinul dumneavoastră	53

5. ANEXE la Ghidul Solicitantului

5.1. Anexa 1 – Model Cerere de Finanțare ..... link www.apdrp.ro

5.2. Anexa 2 – Model Studiu de Fezabilitate ..... link www.apdrp.ro

5.3. Anexa 3 – Model Memoriu justificativ ..... link www.apdrp.ro

5.4. Anexa 4 – Documente conexe Cererii de Finanțare

Anexa 4.1 Declarație micro-întreprindere..... link www.apdrp.ro

Anexa 4.2 Declarație firma în dificultate..... link www.apdrp.ro

Anexa 4.3 Declarație privind respectarea regulii de cumul a ajutoarelor de stat
și a ajutoarelor de minimis ..... link www.apdrp.ro

Anexa 4.4 Angajamentul Persoanelor fizice ..... link www.apdrp.ro

5.5. Anexa 5 – Model Contract de Finanțare ..... link www.apdrp.ro

5.6. Anexa 6 – Modele Formulare de Plată..... link www.apdrp.ro

5.7. Anexa 7 – Fișa Măsurii 312 ..... link www.apdrp.ro

5.8. Anexa 8 – Acte normative utile ..... link www.apdrp.ro

**5.9 Anexa 9 – Lista detaliată a acțiunilor eligibile, clasificate conform codurilor
CAEN**..... link www.apdrp.ro

Anexa 9A – Lista codurilor CAEN pentru care nu sunt considerate cheltuieli
eligibile construcția, modernizarea sau extinderea clădirilor, ci numai dotarea
acestora ..... link www.apdrp.ro

5.10 Anexa 10 – Categoriile de beneficiari..... link www.apdrp.ro

Capitolul 1

PREVEDERI GENERALE

1.1 Măsura 312 – Sprijin pentru crearea și dezvoltarea de micro -întreprinderi

Măsura 312 se încadrează în **Axa III – „Îmbunătățirea calității vieții în zonele rurale și diversificarea economiei rurale”** și are ca **obiectiv general** dezvoltarea durabilă a economiei rurale prin încurajarea activităților non-agricole, în scopul creșterii numărului de locuri de muncă și a veniturilor adiționale.

Obiectivele specifice se referă la:

1. Crearea și menținerea locurilor de muncă în spațiul rural;
2. Creșterea valorii adăugate în activități non-agricole¹;
3. Crearea și diversificarea serviciilor pentru populația rurală prestate de către micro-întreprinderi.

Pentru crearea și dezvoltarea de micro-întreprinderi sunt disponibile peste 383 milioane de euro, fonduri nerambursabile pe care le puteți accesa până în 2013.

Obiectivele operaționale se referă la:

1. Crearea de micro-întreprinderi precum și dezvoltarea celor existente în sectorul non-agricol în spațiul rural;
2. Încurajarea inițiativelor de afaceri promovate, în special de către tineri și femei;
3. Încurajarea activităților meșteșugărești și a altor activități tradiționale;
4. Reducerea gradului de dependență față de agricultură.

Contribuția publică aferentă măsurii 312 prin FEADR este de 395.147.628 Euro din FEADR și PERE (9.910.000 Euro reprezintă alocarea financiară aferentă schemei de garantare pentru IMM-uri) din care:

- contribuția Guvernului României de la bugetul central de stat – 20%;
- contribuția Uniunii Europene – 80%;

Costul total, alcătuit din contribuția publică și contribuția privată este de: 607.919.428 Euro.

¹ Cu excepția activităților ce presupun obținerea de produse non-Anexa 1 la Tratat, susținute prin Măsurile 121 și 123 ale Axei 1.

Capitolul 2

PREZENTAREA MĂSURII 312

2.1 Cine poate beneficia de fonduri nerambursabile

Beneficiarii eligibili pentru sprijinul acordat prin Măsura 312:

- A. Micro-întreprinderile** așa cum sunt definite în Recomandarea Comisiei (CE) nr. 361/ 2003 și în legislația națională în vigoare² (având mai puțin de 10 angajați și care realizează o cifră de afaceri anuală netă sau dețin active totale în valoare de până la 2,0 milioane Euro echivalent în lei) – a se vedea categoriile de beneficiari din Anexa 10.

Persoane fizice (neînregistrate ca agenți economici) - care se vor angaja că până la data semnării contractului de finanțare să se autorizeze cu un statut minim de persoană fizică autorizată³ și să funcționeze ca microîntreprinderi, iar în situația în care, în urma autorizării, se modifică reprezentantul legal al proiectului, vor depune toate documentele ce demonstrează transferul dreptului de reprezentare pentru noua formă de organizare juridică, această modificare neafectând respectarea criteriilor de eligibilitate și selecție ale Cererii de finanțare.

Persoanele fizice se pot autoriza doar în persoană fizică autorizată, întreprindere familială și întreprindere individuală, așa cum sunt definite în OUG 44/ 2008 modificată și completată. Această categorie de beneficiari trebuie să opteze încă din momentul depunerii cererii de finanțare pentru forma în care dorește autorizarea.

*Este eligibil pentru finanțare **medicul veterinar** cu drept de liberă practică, care este organizat și funcționează în cadrul unui **cabinet medical veterinar individual** în conformitate cu **Legea 160/1998 pentru organizarea și exercitarea profesiei de medic veterinar** precum și **medicul uman** cu drept de liberă practică care este organizat și funcționează în cadrul unui **cabinet medical individual** în conformitate cu **Ordonanța Guvernului nr 124/1998 privind organizarea și funcționarea cabinetelor medicale**. Având în vedere condițiile de autorizare ca și cabinet medical veterinar individual/cabinet medical individual, aceștia pot solicita fonduri doar pentru investiții de modernizare.*

² Legea nr. 346/ 2004 privind stimularea înființării și dezvoltării întreprinderilor mici și mijlocii, cu modificările și completările ulterioare.

³ Ordonanță de Urgență nr. 44 din 16 aprilie 2008 privind deslășurarea activităților economice de către persoanele fizice autorizate, întreprinderile individuale și întreprinderile familiale, cu modificările și completările ulterioare.

Important! Dovada încadrării în categoria de micro-întreprindere se face în baza:

- art.4 al legii nr. 346/2004 privind stimularea înființării și dezvoltării întreprinderilor mici și mijlocii, cu modificările și completările ulterioare: o întreprindere nu poate fi

considerată micro-întreprindere dacă cel puțin 25% din capitalul social ori din drepturile de vot ale acesteia sunt controlate, direct sau indirect, în comun ori cu titlu individual, de către una sau mai multe organisme ori colectivități publice.

- datele utilizate pentru calculul numărului mediu de salariați, cifra de afaceri netă anuală și activele totale sunt cele raportate în situațiile financiare aferente exercițiului financiar precedent, aprobate de adunarea generală a acționarilor sau asociaților” art 6(1) al Legii nr. 346/2004.

Dacă la întocmirea situațiilor financiare anuale întreprinderea nu se mai încadrează în plafoanele stabilite, aceasta nu își va pierde calitatea de întreprindere mică, mijlocie sau micro-întreprindere decât dacă depășirea acestor plafoane se produce în două exerciții financiare consecutive ” art. 6 (2) al Legii nr. 346/2004

Încadrarea în categoria micro-întreprinderi se face în baza Anexei 4. 1. În cazul întreprinderilor nou înființate, ale cărei situații financiare nu au fost aprobate, în condițiile legii, datele cu privire la numărul mediu anual de salariați, cifra de afaceri anuală netă și activele totale se determină în cursul exercițiului financiar și se declară pe propria răspundere de către reprezentantul întreprinderii art. 6(3) al Legii nr. 346/2004, conform modelului prevăzut în anexele 1 și 2.

Finanțarea unui proiect depus în cadrul Măsurii 312 derulată prin PNDR este restricționată pentru următoarele categorii de beneficiari:

- beneficiarii înregistrați în lista APDRP a debitorilor pentru Programul SAPARD și pentru FEADR, până la achitarea integrală a datoriei față de APDRP, inclusiv a majorărilor de întârziere;

- beneficiarii care au contracte de finanțare reziliate, **din inițiativa APDRP**, pentru FEADR din cauza nerespectării clauzelor contractuale și rezilierea are o vechime mai mică de un an;

- beneficiarii care se află în situații litigioase cu APDRP, până la finalizarea litigiului.

2.2 Condiții minime obligatorii pentru acordarea sprijinului

✓ **Micro-întreprinderile, atât cele existente cât și cele nou înființate (start-up – vezi definiție dicționar) trebuie să fie înregistrate și să-și desfășoare activitatea propusă prin proiect în spațiul rural (atât sediul social, cât și punctul de lucru trebuie să fie amplasate în mediul rural);**

O micro-întreprindere este considerată nou înființată (start-up) dacă este înființată în anul depunerii Cererii de Finanțare sau dacă nu a înregistrat activitate până în momentul depunerii acesteia, dar nu mai mult de 3 ani fiscali.

✓ **Beneficiarul trebuie să demonstreze viabilitatea investiției;**

✓ **Micro-întreprinderea trebuie să nu fie în dificultate⁴ - vezi definiție dicționar privind firma în dificultate – Anexa 4.2.**

✓ **Beneficiarul sau responsabilul de proiect să facă dovada deținerii de aptitudini manageriale/ marketing sau în acord cu activitatea propusă prin proiect (experiență/**

Spațiul rural eligibil
în accepțiunea Axei 3 și implicit a acestei măsuri, cuprinde totalitatea comunelor ca unități administrativ teritoriale împreună cu satele componente.

Satele aparținătoare de orașe și zonele periurbane nu sunt eligibile.

cursuri de formare profesională absolvite – cel puțin la nivel de inițiere, cursuri de calificare etc.) sau să le dobândească până la efectuarea ultimei plăți;

ATENȚIE! Reprezentantul legal trebuie să fie:

- **Persoana desemnată să reprezinte solicitantul în relația contractuală cu APDRP, conform legislației în vigoare;**
- **Depunerea Cererii de Finanțare se poate face de orice altă persoană cu procură notarială de la persoana desemnată să reprezinte solicitantul conform legislației în vigoare.**

ATENȚIE!

Este necesar ca beneficiarul să nu aibă fapte înscrise în **cazierul fiscal**, să nu aibă înscrisuri care privesc sancțiuni economico-financiare în **cazierul judiciar** și să respecte **graficul de rambursare a datoriilor**, dacă are datorii către bănci.

✓ **Beneficiarul trebuie să prezinte toate avizele și acordurile necesare investiției respective;**

⁴ *Firme în dificultate definite conform prevederilor Liniilor Directoare Comunitare cu Privire la Ajutoarele de Stat pentru Salvarea și Restructurarea Firmelor în Dificultate (Community Guidelines On State Aid For Rescuing And Restructuring Firms in Difficulty) publicate în OJ C244, 1.10.2004, p.2;*

☒ **Beneficiarul trebuie să prezinte avizele/ autorizațiile de mediu⁵ necesare investiției;**

ATENȚIE! În cazul proiectelor de investiții care prevăd modernizarea activității se va demonstra că la momentul depunerii Cererii de Finanțare beneficiarul deține autorizațiile de funcționare pentru punctul de lucru ce face obiectul proiectului FEADR prin documentele justificative emise de instituțiile avizatoare (de ex: Autozitație de mediu însoțită de Nota de constatare/ Autorizație sanitară + proces verbal de constatare, etc).

☒ **Beneficiarul trebuie să dovedească dreptul de proprietate asupra terenului pe care urmează să realizeze investiția sau dreptul de folosință pe o perioadă de cel puțin 10 ani.**

Beneficiarul trebuie să declare pe proprie răspundere că va asigura co-finanțarea proiectului

Solicitantul va prezenta la depunerea Cererii de Finanțare sursa cofinanțării.

În cadrul acestei
măsură este permis dreptul de
folosință **asupra clădirilor
precum și
asupra terenurilor,**
în condițiile legii.

Documentele de la solicitant care dovedesc capacitatea și sursa de cofinanțare (unul sau mai multe dintre ele emise de instituții financiar bancare) pot fi:

a) *Extras de cont bancar vizat și datat de bancă cu cel mult cinci zile lucrătoare înainte de data depunerii Cererii de Finanțare, în cazul cofinanțării prin surse proprii (autofinanțare) și prin certificate de depozit nominative și dematerializate, cu o scadență mai mică sau egală cu trei luni față de data închiderii licitației de proiecte;*

b) *Extras de cont bancar vizat și datat de bancă cu cel mult cinci zile lucrătoare înainte de data depunerii în cazul existenței unor surse de cofinanțare de tipul: granturi, sponsorizări, donații, însoțit de un document care să ateste sursa respectivă, emis de organizația care a acordat-o;*

c) *Extras de cont bancar și Formularul de achiziție titluri de stat, emise și vizate de bancă, în cazul cofinanțării prin titluri de stat cu o scadență mai mică sau egală de trei luni față de data închiderii licitației de proiecte;*

d) *Extrasul liniei de credit datat cu cel mult cinci zile lucrătoare față de data depunerii cererii de finanțare și contractul de credit vizat de bancă, în cazul cofinanțării prin linie de credit cu o valabilitate de un an față de data lansării licitației de proiecte, deschis la o bancă;*

e) *Scrisoare de confort (certificat de confirmare de fonduri) cu o valabilitate de 120 zile de la data emiterii.*

⁵ Conform protocolului încheiat cu Ministerul Mediului și Pădurilor, orice investiție realizată prin PNDR va fi încadrată de către MMP care va solicita, după caz, un studiu de impact asupra mediului.

☑ **Beneficiarul trebuie să declare pe proprie răspundere faptul că suma totală a ajutorului public nerambursabil accesat de către acesta nu depășește 200.000 Euro (100.000 Euro pentru activitățile din sectorul transportului rutier) pe o perioadă de până la 3 ani fiscali (vezi anexa 4.3).**

Beneficiarii acestei măsuri trebuie să respecte prevederile Ordinului Ministrului Agriculturii și Dezvoltării Rurale nr.567/2008 pentru aprobarea Schemei de ajutor de minimis „Sprijinirea activităților economice în vederea diversificării economiei rurale și a creșterii calității vieții în spațiul rural”.

2.3 Tipuri de investiții și cheltuieli eligibile

În cadrul Măsurii 312 sunt sprijinite investițiile realizate atât de către micro-întreprinderile existente cât și cele nou înființate **din sectoarele non-agricole, în spațiul rural.**

Fondurile nerambursabile vor fi acordate beneficiarilor pentru **investiții în active corporale și/ sau necorporale** din domeniul non-agricol după cum urmează:

Atenție!

Sectoarele non-agricole finanțate prin această măsură exclud industria alimentară sprijinită prin schema de ajutor de stat din Axa 1, în conformitate cu criteriile de demarcare dintre măsurile PNDR.

Pentru a beneficia de finanțare nerambursabilă solicitantul trebuie să facă dovada că are înscris în obiectul de activitate cod CAEN specific unei activități non-agricole.

a) Investiții corporale (construcția, modernizarea, extinderea clădirilor în scop productiv⁶ – pentru efectuarea activității vizate de proiect- precum și construcția de clădiri pentru marketingul produselor proprii; dotarea aferentă cu echipamente, utilaje etc., inclusiv achiziționarea în leasing a acestora);

*Solicitantul poate avea **codul CAEN** ca activitate principală sau ca activitate secundară pentru investiția vizată prin proiect.*

Pentru investițiile care vizează activități care se desfășoară în cadrul codurilor CAEN 0161 /7731, este obligatoriu ca solicitantul să dețină acest cod ca și CAEN principal.

Pentru încadrarea corectă a activității prevăzute prin proiect, se va verifica încadrarea acesteia în codul CAEN Revizuit 2 editat de Institutul Național de Statistică – Centrul Național de Pregătire în Statistică care cuprinde detalierea activităților.

⁶ Construcția, modernizarea, extinderea clădirilor reprezintă investiții eligibile în cadrul tuturor componentelor măsurii, exclusiv în scopul desfășurării activităților propuse prin proiect (cu excepția activităților cuprinse în Anexa 9A). Nu este permisă modernizarea clădirilor care intră sub incidența dreptului de folosință.

ATENȚIE! Achiziționarea de mijloace de transport specializate și utilaje reprezintă o cheltuială eligibilă, atât timp cât acestea **deservesc** în **mod direct** activitățile specifice desfășurate propuse prin proiect, iar **necesitatea achiziționării lor este justificată** în Studiul de Fezabilitate/ Memoriu justificativ (vezi definiție „mijloace de transport specializate” în dicționar).

Important! Costurile generale legate de întocmirea proiectelor sunt eligibile dacă sunt realizate după 1 ianuarie 2007 în conformitate cu prevederile HG 224/2008 privind stabilirea cadrului general de implementare a măsurilor cofinanțate din Fondul European Agricol pentru Dezvoltare Rurală.

Nu reprezintă o cheltuială eligibilă achiziționarea prin proiect a mijloacelor de transport pentru transportul muncitorilor și a utilajelor la punctul de lucru.

În cadrul proiectelor de investiții în activități de prestări servicii (vezi Anexa 9 A) nu sunt considerate cheltuieli eligibile construcția, modernizarea sau extinderea clădirilor, ci numai dotarea acestora, în scopul desfășurării activității propuse prin proiect.

b) Investiții necorporale (software, patente, licențe etc.), inclusiv achiziționarea în leasing a acestora.

ATENȚIE! Bunurile achiziționate prin FEADR prin codurile 7722, 7729, 7731, 7732, 7733, 7739 nu pot fi date în leasing, fiind permise doar închirierile!

Conform Art. nr. 55 din Regulamentul (CE) nr. 1974/2006, vor fi susținute costurile generale legate de întocmirea proiectului precum taxe pentru arhitecți, ingineri și consultanță, Studii de Fezabilitate/ Memorii justificative, taxe pentru eliberarea certificatelor, avizelor și autorizațiilor necesare implementării proiectelor, așa cum sunt ele menționate în legislația națională, achiziția de patente și licențe, în limita a 10% din totalul cheltuielilor eligibile ale proiectelor, iar pentru proiectele care nu prevăd construcții, în limita a 5%.

În cadrul Măsurii 312 se pot realiza următoarele tipuri de investiții:

i. Investiții în activități non-agricole productive cum ar fi:

- Industria ușoară (articole de pielărie, încălțăminte, lână, blană, tricotaje, produse de uz gospodăresc, produse odorizante etc.);

ATENȚIE!
Lista detaliată și actualizată a acțiunilor eligibile, clasificate conform codurilor CAEN, se regăsește în Anexa 9.

- În activități de procesare industrială a produselor lemnoase – începând de la stadiul de cherestea (ex. mobilă);
- Mecanică fină, asamblare mașini, unelte și obiecte casnice, producerea de ambalaje etc.

ii. Investiții pentru dezvoltarea activităților meșteșugărești, de artizanat și a altor activități tradiționale non-agricole cu specific local (prelucrarea fierului, lână, olăritul, brodatul, confecționare instrumente muzicale tradiționale etc.), precum și marketingul acestora (mici magazine de desfacere a propriilor produse obținute din aceste activități).

Important!

Sunt permise punctele de desfacere, doar pentru produsele obținute din propriul proces productiv, ca parte componentă a proiectului de investiție pentru care se solicită sprijinul, situate pe același amplasament cu investiția.

iii. Servicii pentru populația rurală cum ar fi:

- a. Servicii de croitorie, frizerie, cizmărie;
- b. Servicii de conectare și difuzare internet;
- c. Servicii de mecanizare, transport (altele decât achiziția mijloacelor de transport) protecție fitosanitară, însămânțare artificială a animalelor, servicii sanitar-veterinare;
- d. Servicii reparații mașini, unelte și obiecte casnice.

ATENȚIE!

Un solicitant poate aplica pentru un proiect care să conțină activități complementare din cele 4 tipuri de investiții.

iv. Investiții în producerea de energie regenerabilă

- Achiziționarea de echipamente de producere a energiei din alte surse regenerabile decât biocombustibili.

Important! Este permisă achiziționarea de echipamente pentru producerea de energie care utilizează energia solară, eoliană, hidrolică, geotermică numai în scopul desfășurării activității economice pentru care beneficiarul este/ va fi autorizat.

În cazul în care se dorește modernizarea unei activități existente prin achiziția de echipamente pentru producerea de energie regenerabilă se va avea în vedere ca activitățile desfășurate să se regăsească în Anexa 9 la Ghidul Solicitantului. Excepție fac activitățile prevăzute în Anexa 9 A.

2.4 Tipuri de investiții și cheltuieli neeligibile

Prin Măsura 312 **nu sunt eligibile** următoarele tipuri de:

Activități:

- Activități sprijinite prin măsurile Axei 1 și Axei 2 ale PNDR;
- Fabricarea băuturilor alcoolice și a berii;
- Fabricarea produselor din tutun;
- Fabricarea armamentului și muniției;
- Baterea monedelor;
- Activități de turism și recreaționale legate de activitatea turistică;
- Acțiuni exclusiv de comerț și intermediari comerciale, cu excepția vânzării de produse obținute din propriul proces productiv;
- Intermedieri financiare;
- Tranzacții imobiliare;
- Cercetare-dezvoltare;
- Administrație publică și apărare;
- Asigurări sociale din sistemul public;
- Jocurile de noroc și pariurile precum și activitățile recreative legate de acestea;
- Activități ale organizațiilor și organismelor extrateritoriale;
- Activități de pescuit și/ sau acvacultură;
- Investiții legate de prelucrarea primară a lemnului până la stadiul de cherestea;
- Activități în industria extractivă de produse energetice;
- Producerea de energie din surse regenerabile ca activitate principală, în scopul vânzării;
- Activități de fabricare a produselor de cocserie, a produselor obținute din acestea și a combustibililor nucleari;
- Restaurarea, consolidarea și conservarea obiectivelor de patrimoniu cultural din grupa B și natural din spațiul rural.

Cheltuieli:

- Impozite și taxe fiscale;
- Costuri operaționale, inclusiv costuri de întreținere și chirie;
- Comisioane bancare, costurile garanțiilor și cheltuieli similare;
- Cheltuieli pentru cumpărarea de echipament second – hand;
- Achiziționarea de teren/ clădiri;
- Achiziția de vehicule pentru transportul rutier de mărfuri pentru a presta servicii de transport în numele terților și de mijloace de transport pentru persoane, ca și activitate principală, prevăzută prin proiectul pentru care se solicită sprijin;
- Achiziția de mijloace de transport pentru uz personal;
- TVA, cu excepția TVA nedeductibilă, în cazul în care este în mod real și definitiv suportat de către beneficiari, alții decât persoanele neimpozabile, conform art.71 (3), lit. a) din Regulamentul (CE) nr.1698/2005;

IMPORTANT! TVA este o cheltuială eligibilă din FEADR pentru persoana impozabilă (persoana fizică, grupul de persoane, instituția publică, persoana juridică, precum și orice entitate capabilă să desfășoare o activitate economică) care îndeplinește cumulativ condițiile:

- ✓ nu este înregistrată în scopuri de TVA (pătitor de TVA);
  - ✓ TVA este nerecuperabilă;
  - ✓ este suportat în mod real și definitiv de către aceasta (nu recuperează TVA de la bugetul de stat sau din alte surse).
- Costuri de schimb valutar, taxe și pierderi ocazionate de schimburile valutare asociate contului euro APDRP;
  - Contribuția în natură;
  - Costurile aferente unui contract de leasing: taxa de management, dobânzi, prima de asigurare etc.
  - Costuri realizate înainte de aprobarea proiectului, cu excepția studiilor tehnice, a planurilor de afaceri și a Studiilor de Fezabilitate;
  - Costuri privind închirierea de mașini, utilaje, instalații și echipamente;

Lista investițiilor și costurilor neeligibile va respecta prevederile din Hotărârea de Guvern nr. 224/ 2008 privind stabilirea cadrului general de implementare a măsurilor cofinanțate din Fondul European Agricol pentru Dezvoltare Rurală, cu modificările și completările ulterioare.

2.5. Valoarea maximă a fondurilor nerambursabile (intensitatea sprijinului)

Prin Măsura 312 intensitatea ajutorului public nerambursabil va fi **de până** la 70%⁷ din totalul cheltuielilor eligibile și nu va depăși:

- **50.000 Euro/ proiect** dacă beneficiarii sunt persoane fizice autorizate;
- **100.000 Euro/ proiect** pentru micro-întreprinderile care își desfășoară activitatea în sectorul transportului rutier;
- **200.000 Euro/ proiect** pentru alte micro-întreprinderi

Valoarea maximă a sprijinului va fi de:

- **50.000 Euro/ proiect** pentru cabinet medical individual, cabinet medical veterinar individual, persoană fizică autorizată, întreprindere familială precum și persoanele fizice care declară că se vor autoriza ca persoană fizică autorizată, întreprindere familială;
- **100.000 Euro/ proiect** pentru micro-întreprinderile care își desfășoară activitatea în sectorul transportului rutier;
- **200.000 Euro/ proiect** pentru întreprindere individuală, societăți cooperative meșteșugărești de gradul I, societăți cooperative de consum de gradul I, societăți comerciale cu capital privat care pot fi beneficiari ai măsurii, precum și pentru persoanele fizice care declară că se vor autoriza ca întreprindere individuală.

Atenție! În cazul proiectelor care includ și investiții care au drept scop implementarea noilor provocări (achiziționarea de echipamente de producere a energiei din alte surse regenerabile decât biocombustibilii) solicitantul completează, în dreptul coloanei PERE valorile aferente acestei investiții.

Bugetul este exprimat în EURO.

Important!

Ajutorul acordat unui beneficiar se cumulează cu orice alt ajutor cu rang de minimis în sectoarele non-agricole. De asemenea, pentru aceleași costuri /cheltuieli eligibile, ajutorul acordat se cumulează cu orice alt ajutor (granturi, alte ajutoare din fonduri publice, etc.).

Atenție!

Intensitatea ajutorului public nerambursabil se va aplica în funcție de regiunea în care solicitantul deține sediul social.

⁷ Intensitatea ajutorului public nerambursabil pentru micro-întreprinderile din regiunea București-Ilfov va fi cu 10% mai mică decât în celelalte regiuni ale țării datorită faptului că în această regiune PIB-ul este mai mare decât în restul regiunilor.

Beneficiarii acestei măsuri vor primi tratament egal fără discriminare pe criterii de vârstă, sex, rasă, origine etnică, apartenență politică sau religioasă etc.

Valoarea minimă eligibilă al unui proiect este de 5.000 Euro.

ATENȚIE! Pentru a facilita accesarea fondurilor europene nerambursabile prin FEADR, solicitantul poate beneficia de fonduri în avans de până la 20% din valoarea eligibilă nerambursabilă (conform prevederilor Regulamentului Consiliului (CE) nr. 1698/ 2005 privind sprijinul pentru dezvoltare rurală acordat din Fondul European Agricol pentru Dezvoltare Rurală, cu modificările și completările ulterioare, ale Regulamentului Comisiei (CE) nr. 1974/ 2006 de stabilire a normelor de aplicare a Regulamentului (CE) nr. 1698/ 2005, cu modificările și completările ulterioare, și respectiv, ale Hotărârii Guvernului nr. 224/ 2008 privind stabilirea cadrului general de implementare a măsurilor cofinanțate din Fondul European Agricol pentru Dezvoltare Rurală 2007-2013, cu modificările și completările ulterioare) pentru demararea proiectului.

Prevederi privind ajutorul de stat

Sprijinul acordat prin această măsură se va face conform Regulamentului Comisiei (CE) nr. 1998/ 2006 de aplicare a Art. 87 și 88 al Tratatului privind ajutorul „*de minimis*”, Jurnalul Oficial L 379 din 28.12.2006 și conform prevederilor Ordinului Ministrului Agriculturii și Dezvoltării Rurale nr. 567/ 2008 pentru aprobarea Schemei de ajutor de minimis „Sprijinirea activităților economice în vederea diversificării economiei rurale și a creșterii calității vieții în spațiul rural ” (valoarea totală a ajutoarelor de minimis primite pe perioada a 3 ani fiscali de către un beneficiar nu va depăși plafonul maxim al ajutorului public de **200.000 Euro/ beneficiar și 100.000 Euro/ beneficiar** în cazul sectorului de transport rutier). Se vor urmări cei trei ani de la momentul depunerii Cererii de Finanțare. *Aceste plafoane se aplică indiferent de forma ajutorului „de minimis” sau de obiectivul urmărit și indiferent dacă ajutorul acordat de Statul Membru este finanțat în totalitate sau parțial din surse de origine comunitară.*

Cumulul ajutoarelor „de minimis” se realizează pentru toate ajutoarele „de minimis” primite având ca dată de referință 01 ianuarie 2007.

În cazul în care beneficiarul accesează în paralel, pentru același proiect, sprijin acordat în cadrul programului din fondurile de garantare pentru garanții bancare, ajutorul total cumulat acordat acestuia nu va depăși cuantumul prevăzut în cadrul măsurii.

AJUTOARELE „DE MINIMIS” ACORDATE PENTRU SECTOARELE NONAGRICOLE NU SE CUMULEAZĂ CU AJUTOARELE DE STAT ACORDATE PENTRU SECTORUL PRIMAR (AGRICOL, PISCICOL ȘI FORESTIER).

ATENȚIE! APDRP va informa în scris microîntreprinderea beneficiară în legătură cu valoarea potențială a ajutorului public nerambursabil (exprimată ca echivalent-subvenție brut) și în legătură cu caracterul de minimis al acestuia, cu referire explicită la Regulamentul Comisiei (CE) nr. 1998/2006 din 15 Decembrie 2006 de aplicare a Art. 87 și 88 al Tratatului de instituire a Comunităților Europene, privind ajutorul „de minimis”, Jurnalul Oficial L 379 din 28.12.2006.

2.6 Criterii de selecție ale proiectului

Conform Fișei Măsurii 312, pentru proiectele de investiții se vor aplica următoarele criterii:

- ✓ Aplicantul nu a mai primit fonduri comunitare pentru activități similare în ultimii 3 ani;
- ✓ Proiectele care prin activitatea propusă creează mai mult de un loc de muncă/ 25.000 Euro investiți;
- ✓ Proiectele care promovează activități meșteșugărești, de artizanat;
- ✓ Proiecte derulate de femei/ tineri cu vârsta până în 40 de ani la data depunerii proiectelor (dacă aplicanții sunt constituiți ca persoană fizică autorizată PFA/ întreprindere individuală/ societate cu răspundere limitată, cu asociat unic persoană fizică (pentru următoarele categorii de solicitanți: persoană fizică autorizată (PFA) cu vârsta sub 40 ani la data depunerii Cererii de Finanțare a proiectului și societate cu răspundere limitată, cu asociat unic persoană fizică cu vârsta sub 40 de ani la data depunerii cererii de finanțare a proiectului.
- ✓ Start-up-uri (micro-întreprinderi nou înființate- vezi definiția din dicționar)
- ✓ Proiecte ce vizează dezvoltarea serviciilor sanitar-veterinare;
- ✓ Proiecte ce vizează achiziționarea de echipamente pentru producere a energiei din alte surse regenerabile decât biocombustibili.

Important!
La acest criteriu se acordă punctaj femeilor indiferent de vârstă.

Toate proiectele eligibile vor fi punctate în acord cu criteriile de selecție menționate mai jos.

Investițiile suportate din cheltuieli neeligibile nu sunt luate în considerare la scorarea criteriilor de selecție.

Sistemul de punctare este următorul:

Nr. Crt.	CRITERIU DE SELECȚIE	PUNCTAJ
1	Aplicantul nu a mai beneficiat de sprijin din alte fonduri comunitare pentru investiții similare în ultimii 3 ani. <i>Punctarea acestui criteriu se va face pe baza Cererii de Finanțare – Secțiunea C – Finanțări nerambursabile – solicitate și/ sau obținute.</i> <i>Se va puncta criteriul dacă perioada de timp dintre data Notificării beneficiarului cu privire la plățile efectuate pentru investiția similară și data depunerii prezentului proiect este mai mare de 3 ani.</i> <i>Se punctează criteriul automat dacă solicitantul nu a mai beneficiat de sprijin din alte fonduri comunitare pentru investiții similare în ultimii 3 ani.</i> <i>Activități similare înseamnă același tip de investiție (ex: a beneficiat de SAPARD pentru meșteșuguri și aplică și prin FEADR tot pe meșteșuguri, atunci nu primește punctaj, iar în cazul în care aplică pentru croitorie pe FEADR, atunci primește punctaj).</i>	15
2	Proiectele care prin activitatea propusă creează mai mult de un loc de muncă/ 25.000 Euro investiți (valoarea de 25.000 Euro investiți în funcție de tipul și data înființării solicitantului): <i>Pentru micro-întreprindere de tip start-up-uri cât și pentru micro- întreprinderile în funcțiune, punctarea acestui criteriu se va face prin crearea a cel puțin un loc de muncă raportat la 25.000 euro.</i> <i>Formula:</i> <i>Dacă valoarea ajutorului nerambursabil/ număr locuri de muncă nou create ≤ 25000 Euro, proiectul primește punctaj,</i> <i>Dacă valoarea ajutorului nerambursabil/ număr locuri de muncă nou create > 25000 Euro, proiectul nu primește punctaj.</i> <i>Punctarea acestui criteriu se va face pe baza analizei datelor din Studiul de Fezabilitate/ Memoriul justificativ (punctul 7.2 din Studiul de Fezabilitate și punctul 3.2 pentru solicitantii care completează Memoriul justificativ) și pe baza formulelor de calcul prezentate.</i> <i>Atenție! În cazul proiectelor care prevăd achiziția de mașini/ utilaje care necesită conducător - la o mașină/ un utilaj se va lua în considerare un om/ schimb (conform numărului de schimburi prevăzute în SF/ MJ).</i>	10
3	Proiecte care promovează activități meșteșugărești, de artizanat. <i>Punctarea acestui criteriu se va face numai dacă acest lucru este prezent și demonstrat în Studiul de Fezabilitate/ Memoriul justificativ (descrierea proiectului) și se aplică pentru proiectele care-și propun crearea sau dezvoltarea de activități meșteșugărești, iar în cazul modernizărilor, și în baza documentului 15.1, respectiv, declarația de notorietate cu privire la abilitatea de a desfășura activitatea pentru care se solicită finanțarea eliberată de primarul localității respective (numai pentru PFA/ întreprindere familială/ Întreprindere Individuală), doar pentru meseriile tradiționale artizanale - pentru reprezentantul legal/ beneficiar.</i> <i>Activitate meșteșugărească – vezi definiția din dicționar.</i> <i>Se acordă punctaj pentru toți beneficiarii măsurii care își propun prin proiect crearea sau dezvoltarea de activități meșteșugărești, de artizanat.</i> <i>Punctajul se acordă proporțional cu ponderea pe care o are valoarea investiției aferentă activităților meșteșugărești în valoarea totală eligibilă a proiectului.</i>	Maxim 10

4	Proiecte derulate de femei/ tineri cu vârstă până în 40 de ani la data depunerii proiectelor. <i>Verificarea se face în baza actului de identitate pentru:</i> <i>Persoană fizică care declară că se va autoriza în persoana fizică autorizată sau întreprindere individuală.</i> <i>Persoană fizică autorizată (PFA), cu vârsta sub 40 de ani la data depunerii Cererii de Finanțare a proiectului;</i> <i>Societate cu răspundere limitată, cu asociat unic persoană fizică cu vârsta sub 40 ani la data depunerii Cererii de Finanțare a proiectului.</i> <i>Întreprindere individuală, întreprinzător persoană fizică cu vârsta sub 40 ani la data depunerii Cererii de Finanțare a proiectului.</i> <i>Medic titular care își exercită profesia în cadrul unui cabinet medical individual, cu vârsta sub 40 ani la data depunerii Cererii de Finanțare a proiectului.</i> <i>Medic veterinar cu drept de liberă practică, organizat ca PFA și care funcționează în cadrul unui cabinet medical veterinar individual, cu vârsta sub 40 ani la data depunerii Cererii de Finanțare.</i> <i>În cazul proiectelor promovate de femei și care se regăsesc în formele de organizare și condițiile menționate anterior se acordă punctaj la acest criteriu indiferent de vârsta acesteia.</i>	20
5	Micro-întreprinderi nou înființate (start-up-uri – vezi dicționar) • Micro-întreprindere nou înființată (start-up), cu excepția celor ce își propun servicii de mecanizare (cod CAEN 0161, 7731)	Maxim 25 25
	• Micro-întreprindere nou înființată (start-up), ce își propun investiții în servicii de mecanizare (cod CAEN 0161, 7731)	5
	<i>O micro-întreprindere este considerată nou înființată (start-up) dacă este înființată în anul depunerii Cererii de Finanțare sau dacă nu a înregistrat activitate până în momentul depunerii acesteia, dar nu mai mult de 3 ani fiscali.</i>	
6	Proiecte ce vizează dezvoltarea serviciilor sanitar-veterinare	10
7	Proiecte ce vizează achiziționarea de echipamente pentru producerea energiei din alte surse regenerabile decât biocombustibilii <i>Punctajul se acordă proporțional cu ponderea pe care o are valoarea investiției pentru energie regenerabilă în valoarea totală eligibilă a proiectului.</i>	Maxim 10
	TOTAL	100

ATENȚIE!

În cazul în care investiția propusă prin proiect prevede achiziția de mașini/ utilaje agricole pentru pregătirea terenului în cadrul CAEN 0161 – *Activități auxiliare pentru producția vegetală* sau achiziția de mașini/ utilaje pentru lucrări speciale de construcții în cadrul CAEN 4311 – *Lucrări de demolare a construcțiilor*, 4312 – *Lucrări de pregătire a terenului*, 4313 – *Lucrări de foraj și sondaj pentru construcții*, acordarea punctajului

pentru Criteriul de Selecție nr. 2 se va face astfel: - **pentru utilaje/ mașini care necesită conducător – la un utilaj/ o mașină se va lua în considerare un om/ schimb** (conform numărului de schimburi prevăzute în SF/MJ) + **cel mult un mecanic de întreținere pentru întreaga activitate propusă prin proiect.**

Pentru această măsură, nu există punctaj minim.

Selecția se face în ordinea descrescătoare a punctajului de selecție, în cadrul sumei alocate pe sesiune.

Criterii de departajare a proiectelor eligibile, selectate cu punctaj egal:

*Departajarea proiectelor eligibile, selectate, cu punctaj egal, se face în funcție de valoarea eligibilă a proiectului, **exprimată în euro, în ordine crescătoare.***

Dacă și după aplicarea criteriilor de departajare vor exista proiecte cu același punctaj și aceeași valoare, toate aceste proiecte vor primi finanțare.

ATENȚIE! Toate activitățile pe care solicitantul se angajează să le efectueze prin investiție atât la faza de implementare a proiectului cât și în perioada de monitorizare și pentru care a primit punctaj la selecție, devin condiții obligatorii.

În caz că, la verificarea cererilor de plată, sau în perioada de monitorizare, se constată că aceste condiții nu se respectă, plățile vor fi sistate iar contractul va fi reziliat.

Capitolul 3

ACCESAREA FONDURILOR NERAMBURSABILE ACORDATE PENTRU CREAREA ȘI DEZVOLTAREA DE MICRO-ÎNTRERPRINDERI ÎN SPAȚIUL RURAL

Principiul de bază al finanțării nerambursabile este acela al rambursării cheltuielilor efectuate în prealabil de către beneficiar.

Un solicitant poate depune în același timp mai multe proiecte pentru măsuri diferite din PNDR pentru a fi cofinanțate prin FEADR.

ATENȚIE! Un beneficiar poate aplica pentru unul sau mai multe proiecte pe întreaga perioadă de programare (2007-2013) în cadrul măsurii 312, **însă depunerea unui alt proiect FEADR este condiționată de finalizarea investiției începute anterior, iar cumulul ajutorului public nerambursabil acordat unui beneficiar nu va trebui să depășească 200.000 (100.000 pentru activitate în sectorul transportului rutier) Euro pe o perioadă de până la 3 ani fiscali indiferent de forma sprijinului financiar (subvenții; credite cu dobândă preferențială etc.).**

Cumulul ajutoarelor de „minimis” se realizează pentru toate ajutoarele primite având ca data de referință 01 ianuarie 2007.

Finalizarea proiectului FEADR, presupune ca beneficiarul să finalizeze **atât** partea de investiție suportată prin cheltuielile eligibile, **cât și** partea de investiție realizată prin cheltuielile neeligibile.

ATENȚIE! Acționarii majoritari ai unei societăți comerciale nu pot avea mai multe proiecte în derulare, în același timp și pentru aceleași tipuri de investiții, în cadrul Măsurii 312.

Precizări referitoare la noțiunea de acționar majoritar:

O persoană fizică/ persoană juridică care este acționar/ asociat majoritar în sensul majorității absolute (reprezintă mai mult de jumătate plus unu din totalul acțiunilor/ părților sociale) din punct de vedere al acțiunilor/ părților sociale în două sau mai multe societăți nu poate solicita fonduri FEADR, în același timp și în cadrul aceleiași măsuri, decât în cadrul unei singure societăți.

Atenție! În conformitate cu prevederile art. 4 alin. 8 din Regulamentul Comisiei (CE) nr. 65/ 2011 privind normele de aplicare a Regulamentului (CE) nr. 1698/2005 al Consiliului în ceea ce privește punerea în aplicare a procedurilor de control și a eco - condiționalității în ceea ce privește măsurile de sprijin pentru dezvoltarea rurală, **nu sunt eligibili beneficiarii care au creat în mod artificial condițiile necesare pentru a beneficia de finanțare în cadrul măsurilor PNDR, obținând astfel depășirea intensității sprijinului financiar".**

3.1 Completarea, depunerea și verificarea dosarului Cererii de Finanțare

Dosarul Cererii de Finanțare conține Cererea de Finanțare însoțită de anexele tehnice și administrative, conform listei documentelor, legate într-un singur dosar, astfel încât să nu permită detașarea și/ sau înlocuirea documentelor.

Formularul standard al Cererii de Finanțare este prezentat în Anexa 1 la prezentul Ghid și este disponibil în format electronic, la adresa www.apdrp.ro.

ATENȚIE! Cererea de Finanțare trebuie însoțită de anexele prevăzute în modelul standard. Anexele Cererii de Finanțare fac parte integrantă din aceasta.

Se va utiliza ultima versiune de Cerere de Finanțare publicată în cadrul sesiunii de proiecte.

3.1.1 Completarea Cererii de Finanțare

Completarea Cererii de Finanțare, inclusiv a anexelor acesteia, se va face conform modelului standard. Modificarea modelului standard (eliminarea, renumerotarea secțiunilor, anexarea documentelor suport în altă ordine decât cea specificată etc.) poate conduce la respingerea Dosarului Cererii de Finanțare pe motiv de neconformitate administrativă.

Cererea de Finanțare trebuie redactată pe calculator, în limba română. Nu sunt acceptate Cereri de Finanțare completate de mână. Dosarul Cererii de Finanțare va cuprinde în mod obligatoriu un opis, cu următoarele:

Nr. crt.	Titlul documentului	Nr. Pagină (de la..... până la.....)

Pagina opis va fi pagina cu numărul 0 a Cererii de Finanțare. Cererea de Finanțare trebuie completată într-un mod clar și coerent pentru a înlesni procesul de evaluare a acesteia.

În acest sens, se vor furniza numai informațiile necesare și relevante, care vor preciza modul în care va fi atins scopul proiectului, avantajele ce vor rezulta din implementarea acestuia și în ce măsură proiectul contribuie la realizarea obiectivelor programului.

La întocmirea Cererii de Finanțare se va utiliza cursul de schimb EURO-RON publicat pe pagina WEB a Bancii Central Europene-www.ecb.int la următoarea secțiune <http://www.ecb.int/stats/exchange/eurofxref/html/index.en.html> – la data întocmirii Studiului de Fezabilitate/ Memoriului justificativ.

NOTA

Este necesar să se respecte formatul standard al anexei „Indicatori de monitorizare” care face parte integrantă din Cererea de Finanțare, precum și conținutul acesteia. Se vor completa numai indicatorii solicitați (nu se vor adăuga alte categorii de indicatori care nu sunt incluși în tabelul prezentat).

Completarea tuturor indicatorilor solicitați în conformitate cu cele prezentate în Cererea de Finanțare este obligatorie.

ATENȚIE! Pentru a facilita accesarea fondurilor europene nerambursabile prin FEADR, solicitantul poate beneficia de fonduri în avans (conform prevederilor Regulamentului Consiliului (CE) nr. 1698/2005 privind sprijinul pentru dezvoltare rurală acordat din Fondul European Agricol pentru Dezvoltare Rurală, cu modificările și completările ulterioare, ale Regulamentului Comisiei (CE) nr. 1974/2006 de stabilire a normelor de aplicare a Regulamentului (CE) nr. 1698/2005, cu modificările și completările ulterioare, și, respectiv, ale Hotărârii Guvernului nr. 224/2008 privind stabilirea cadrului general de implementare a măsurilor cofinanțate din Fondul European Agricol pentru Dezvoltare Rurală 2007-2013, cu modificările și completările ulterioare) pentru demararea proiectului.

APDRP poate să acorde un avans de maxim **20%** din valoarea ajutorului public care au optat în Cererea de Finanțare sau până la data depunerii primei cereri de plată, pentru obținerea valorii avansului în vederea demarării investiției.

Beneficiarul poate opta pentru obținerea unui avans prin bifarea căsuței corespunzătoare în Cererea de Finanțare. Beneficiarul care nu a solicitat avans la data depunerii Cererii de finanțare, are posibilitatea de a solicita obținerea avansului ulterior semnării

Contractului de Finanțare FEADR cu condiția să nu depășescă data depunerii primului dosar al cererii de plată la Autoritatea Contractantă.

Avansul se recuperează la ultima tranșă de plată.

IMPORTANT: Procentul maxim al avansului admis este de 20% din valoarea ajutorului nerambursabil.

Pe toată perioada derulării Contractului de Finanțare încheiat cu APDRP Beneficiarul trebuie să informeze asupra oricărei forme de ajutor de stat primit pentru susținerea proiectului.

Beneficiarul depune astfel, Declarația privind ajutoarele de stat, la sediul Autorității Contractante în termen de maxim 15 zile de la data obținerii ajutorului de stat dar nu mai târziu de data depunerii primei plăți ulterioară obținerii ajutorului și concomitent cu aceasta depune bugetul modificat prin care diminuează ajutorul nerambursabil.

Intensitatea sprijinului se diminuează în condițiile în care, prin cumularea valorii ajutorului de stat primit, cu valoarea totală nerambursabilă a proiectului selectat se depășește intensitatea sprijinului aprobat în conformitate cu prevederile PNDR.

3.1.2. Depunerea dosarului Cererii de Finanțare

Dosarul Cererii de Finanțare cuprinde Cererea de Finanțare completată și documentele atașate (conform listei documentelor – partea E din Cererea de Finanțare).

Originalul și o copie a Cererii de Finanțare, împreună cu formatul electronic (CD) și cu documentele în original (pentru care a atașat copii) **se depun la** Oficiul Județean de Plăți pentru Dezvoltare Rurală și Pescuit (OJPDRP) al județului unde are loc implementarea proiectului. Fiecare exemplar din Cererea de Finanțare va fi legat, paginat și opisat, cu toate paginile numerotate manual în ordine de la 1 la n în partea dreaptă sus a fiecărui document, unde n este numărul total al paginilor din dosarul complet, inclusiv documentele anexate, astfel încât să nu permită detașarea și/ sau înlocuirea documentelor. Opisul va fi numerotat cu pagina 0. Fiecare pagină va purta ștampila solicitantului (semnătura, în cazul persoanelor fizice).

Important! Va fi atașată o copie electronică (prin scanare) a studiului de fezabilitate/documentației de avizare pentru lucrări de intervenții, ca și a tuturor documentelor atașate dosarului Cererii de Finanțare, salvate ca fișiere distincte cu

denumirea conformă listei documentelor (secțiunea specifică E din Cererea de Finanțare). Scanarea se va efectua după finalizarea dosarului înainte de a fi legat, cu o rezoluție de scanare maximă de 300 dpi (recomandat 150 dpi) în fișiere format PDF.

În cazul în care proiectul este amplasat pe teritoriul mai multor județe, acesta va fi depus la Oficiul Județean pe raza căruia investiția este predominantă din punct de vedere valoric.

Dosarele Cererilor de Finanțare sunt depuse personal de către reprezentantul legal, așa cum este precizat în formularul Cererii de Finanțare, sau de către un împuternicit prin procură legalizată (în original) al reprezentantului legal, la OJPDRP, înaintea datei limită care figurează în licitația de proiecte.

Solicitantul trebuie să depună Cererea de Finanțare împreună cu toate anexele completate, în doua exemplare (1 original și 1 copie). Exemplarele vor fi marcate clar, pe copertă, în partea superioară dreaptă, cu „ORIGINAL”, respectiv „COPIE”, împreună cu documentele originale (pentru care a atașat copii). Solicitantul trebuie să se asigure că rămâne în posesia unui exemplar complet al Dosarului Cererii de Finanțare, în afara celor două exemplare pe care le depune.

Pentru acele documente originale care rămân în posesia solicitantului (ex: act de proprietate, bilanț contabil vizat de administrația financiară), copiile se vor confrunța cu originalul de către expertul care realizează conformitatea, va face mențiunea „Conform cu originalul”, datează și semnează.

3.1.3. Verificarea dosarului Cererii de Finanțare

1. VERIFICAREA CONFORMITĂȚII CERERII DE FINANȚARE

Verificarea conformității Cererii de Finanțare și a anexelor acesteia se realizează pe baza „Fișei de verificare.

Controlul conformității constă în verificarea Cererii de Finanțare:

- dacă este corect completată;

- prezentată atât în format tipărit, cât și în format electronic;
- dacă anexele tehnice și administrative cerute sunt prezente în două exemplare: un original și o copie precum și valabilitatea acestora (dacă este cazul);

În cazul în care expertul verificador descoperă o eroare de formă, proiectul nu este considerat neconform.

Erorile de formă sunt erorile făcute de către solicitant în completarea Cererii de Finanțare care sunt descoperite de experții vericatori ai SVCF-OJPDRP dar care, cu ocazia verificării conformității, pot fi corectate de către aceștia din urmă pe baza unor dovezi/ informații prezentate explicit în documentele anexate Cererii de Finanțare. Necompletarea unui câmp din cererea de finanțare nu este considerată eroare de formă. Solicitantul este invitat să revină la sediul OJPDRP după evaluarea conformității (în aceeași zi) pentru a fi înștiințat dacă Cererea de Finanțare este conformă sau să i se explice cauzele neconformității.

Solicitantul are obligația de a lua la cunoștință prin semnătură fișa de verificare a conformității.

În cazul în care solicitantul nu acceptă să depună și documentele originale, acestea vor fi verificate de expert la finalizarea verificării conformității, în prezența solicitantului.

Aceeași Cerere de Finanțare poate fi declarată neconformă de maximum două ori pentru aceeași licitație de proiecte.

Solicitantul care a renunțat, în cursul procesului de evaluare, la o Cerere de Finanțare conformă, nu o mai poate redepona în aceeași sesiune.

După verificare pot exista două variante:

- Cererea de Finanțare este declarată neconformă;
- Cererea de Finanțare este declarată conformă.

Dacă Cererea de Finanțare este declarată conformă, se trece la următoarea etapă de verificare.

2. VERIFICAREA ELIGIBILITĂȚII CERERII DE FINANȚARE

Verificarea criteriilor de eligibilitate se efectuează de către:

- OJPDRP pentru Cererile de Finanțare care conțin proiecte ale beneficiarilor privați fără lucrări de construcții și/ sau montaj;

- CRPDRP pentru Cererile de Finanțare care conțin proiecte ale beneficiarilor privați cu lucrări de construcții și/ sau montaj.
- APDRP - nivel central - pentru Cererile de Finanțare verificate prin sondaj.

Verificarea eligibilității tehnice și financiare constă în:

- verificarea eligibilității solicitantului;
- verificarea criteriilor de eligibilitate și selecție;
- verificarea bugetului indicativ al proiectului;
- verificarea Studiului de Fezabilitate și a tuturor documentelor anexate.

Verificarea este făcută pe baza documentelor provenite de la solicitant.

ATENȚIE! Agenția de Plăți pentru Dezvoltare Rurală și Pescuit își rezervă dreptul de a cere documente sau informații suplimentare, dacă pe parcursul verificărilor și implementării proiectului se constată de către APDRP că este necesar.

La verificarea eligibilității la nivel OJPDRP și CRPDRP în situația în care sunt criterii de eligibilitate care necesită lămuriri suplimentare, expertul evaluator poate cere informații suplimentare doar în următoarele cazuri:

1. în cazul în care unul din documentele tehnice (Studiul de Fezabilitate, Memoriul justificativ) conține informații insuficiente pentru clarificarea unui criteriu de eligibilitate sau există informații contradictorii în interiorul lor ori față de cele menționate în Cererea de Finanțare. În caz de suspiciune se poate solicita extras de Carte funciară pentru documentele care atestă dreptul de proprietate;
2. în cazul când avizele, acordurile, autorizațiile au fost eliberate de către autoritățile emitente într-o formă care nu respectă protocoalele încheiate între APDRP și instituțiile respective;
3. în cazul în care în bugetul indicativ (inclusiv devizele financiare și devizele pe obiect) există diferențe de calcul sau încadrarea categoriilor de cheltuieli eligibile/neeligibile nu este făcută corect.

Nu sunt permise atât cheltuieli eligibile cât și cheltuieli neeligibile în cadrul cap. 4.1 Construcții și instalații, fără a se detalia în devizele pe obiect lucrările corespunzătoare spațiilor/ instalațiilor ce se vor executa. Pentru restul subcapitolelor de la cap. 4, se vor preciza care sunt echipamentele, utilajele/ montajul care sunt neeligibile.

În cazul Cererilor de Finanțare verificate prin sondaj la APDRP - nivel central, informațiile suplimentare se vor cere **numai** pentru pct.1 și pct.3. În cazul în care restul documentelor din Cererea de Finanțare nu sunt în conformitate cu forma cerută la cap. 4.1 din Ghidul Solicitantului "Documentele necesare întocmirii Cererii de Finanțare", Cererea de Finanțare va fi declarată neeligibilă.

3. VERIFICAREA PE TEREN A CERERILOR DE FINANȚARE

Verificarea pe teren se realizează de către:

OJPDRP – pentru Cererile de Finanțare depuse de către beneficiarii privați;

APDRP – nivel central - pentru Cererile de Finanțare verificate prin sondaj.

Scopul vizitei pe teren este de a verifica datele și informațiile cuprinse în anexele tehnice și administrative cu elementele existente pe amplasamentul propus. Expertul compară verificarea anumitor criterii de eligibilitate pe baza documentelor (etapa verificării de birou) cu realitatea, pentru a se asigura de corectitudinea răspunsurilor.

Pentru Măsura 312 „Sprijin pentru crearea și dezvoltarea de micro-întreprinderi” nu este prevăzut un prag minim de punctaj.

În urma acestor verificări, pot exista două situații:

- **proiectul este neeligibil;**
- **proiectul este eligibil și va avea un punctaj.**

4. SELECȚIA PROIECTELOR

Măsura va beneficia de o alocare financiară anuală. Alocarea financiară publică a măsurii și numărul maxim al sesiunilor de depunere și evaluare a proiectelor ce pot avea loc anual va fi stabilit de Comitetul de Monitorizare. **Pentru fiecare sesiune se face un anunț de lansare a licitației în care se vor prezenta suma și durata sesiunii.**

Autoritatea de Management în consultare cu Comitetul de Monitorizare, a stabilit înaintea lansării depunerii de proiecte, sistemul de punctaj aferent criteriilor de selecție (vezi subcapitolul 2.5), precum și criteriile de departajare a proiectelor cu punctaj egal.

APDRP va puncta fiecare proiect eligibil în funcție de sistemul de punctaj stabilit și va întocmi și aprobă Raportul de evaluare. Solicitanții, după consultarea Raportului de evaluare au posibilitatea de a depune contestații.

Contestațiile vor putea fi depuse la OJPDRP unde a fost depus proiectul, în termen de 5 zile lucrătoare de la primirea notificării, dar nu mai mult de 12 zile lucrătoare de la afișarea pe site a Raportului de evaluare.

Contestația depusă trebuie să fie însoțită de Notificare și de documente justificative.

Contestațiile se soluționează de către o comisie constituită la nivelul MADR, prin ordin al ministrului agriculturii și dezvoltării rurale, formată din reprezentanți ai MADR și APDRP.

Termenul pentru a răspunde contestațiilor este în conformitate cu prevederile ***Regulamentului de organizare și funcționare al Comitetului de selecție și al Comisiei de contestații pentru proiectele aferente măsurilor din PNDR 2007-2013 aprobat prin Ordinul MADR nr. 28/ 31.01.2011.***

După soluționarea contestațiilor, se va întocmi și aproba **Raportul de selecție** de către Comitetul de selecție care va fi publicat pe site-ul www.apdrp.ro.

Comitetul de Selecție este un organism tehnic, prezidat de către Autoritatea de Management și are în componență reprezentanți ai Autorității de Management și ai APDRP. Rolul Comitetului de Selecție este de a face propuneri către Autoritatea de Management pentru finanțarea proiectelor, după cum urmează:

✓ Când valoarea totală a proiectelor eligibile se situează peste valoarea totală alocată măsurii în cadrul unei sesiuni, Comitetul de Selecție analizează lista proiectelor eligibile cu punctajul acordat iar selecția se face în ordinea descrescătoare a punctajului de selecție.

Criterii de departajare a proiectelor eligibile, selectate cu punctaj egal

Departajarea proiectelor eligibile, selectate cu punctaj egal, se face în funcție de valoarea eligibilă proiectului exprimată în euro, în ordine crescătoare. *Dacă, după aplicarea criteriilor de departajare vor exista proiecte cu același punctaj și aceeași valoare, toate aceste proiecte vor primi finanțare.*

După parcurgerea procedurii de selecție și după caz, a celei de departajare, se întocmește un Raport cu proiectele propuse pentru finanțare care se supune aprobării directorului general al Autorității de Management. Acest raport va cuprinde și lista proiectelor nefinanțate. Pe baza rapoartelor primite de la Comitetul de Selecție, Autoritatea de Management va lua decizia finală asupra selecției proiectelor depuse.

Aprobarea directorului general al Autorității de Management reprezintă decizia finală asupra selecției proiectelor depuse și a finanțării lor.

După parcurgerea sesiunilor de depunere și de evaluare-selecție a proiectelor propuse pentru anul respectiv, în cazul în care mai rămân proiecte fără finanțare, acestea vor fi restituite potențialilor beneficiari în vederea revizuirii și reluării etapei de depunere.

3.2 Contractarea fondurilor

După primirea Raportului în care sunt incluse proiectele aprobate pentru a fi finanțate, APDRP notifică Beneficiarul privind Decizia de Selecție a Cererii de Finanțare în vederea contractării.

În termen de 15 de zile lucrătoare sau 30 zile lucrătoare în cazul persoanelor fizice neautorizate de la data primirii notificării, Beneficiarul trebuie să se prezinte la sediul Centrului Regional de care aparțin, pentru semnarea contractului de finanțare. Se recomandă consultarea textului integral al Contractului de finanțare (Anexa 5 la prezentul ghid) vezi www.apdrp.ro.

ATENȚIE! În termen de 30 de zile lucrătoare de la data primirii notificării, persoanele fizice neautorizate au obligația de a transmite documentul/ documentele care certifică dreptul de funcționare, pentru semnarea Contractului de Finanțare. În cazul în care Beneficiarul nu se prezintă în termenul din Notificare și nu depune documentele obligatorii invocate în conținutul Notificării, atunci se consideră că a renunțat la ajutorul financiar.

ATENȚIE! Persoanele fizice vor fi acceptate ca potențiali beneficiari dacă se angajează să se autorizeze cu un statut minim de persoane fizice autorizate și să funcționeze ca micro-întreprinderi, în termen de 30 zile lucrătoare de la data primirii notificării privind selectarea cererii de finanțare.

ATENȚIE! Durata de execuție a Contractului de Finanțare este de maxim 3 ani pentru proiectele care prevăd investiții cu construcții și/ sau montaj și de maxim 2 ani pentru investiții simple de utilaje, instalații, echipamente și dotări.

În condițiile nerespectării duratei maxime de execuție a Contractului de Finanțare, beneficiarului i se va aplica o penalizare de 2% aplicată la valoarea eligibilă nerambursabilă a proiectului.

Beneficiarul poate efectua modificări bugetare dacă acestea nu afectează scopul principal al proiectului și investiția inițială iar modificarea se limitează la redistribuirea a maxim 10% din suma inițială alocată cheltuielilor eligibile, între capitole bugetare, fără a se modifica valoarea totală eligibilă a proiectului.

Beneficiarul transmite la APDRP bugetul modificat, prin intermediul unei notificări în care justifică modificarea, însoțit de devizul general și devizul pe obiecte refăcut, în termen de maxim 10 zile lucrătoare de la data modificării acestuia fără a fi necesară încheierea unui act adițional la contractul de finanțare.

Până la data semnării Contractului de Finanțare încheiat cu APDRP beneficiarul trebuie să informeze asupra oricărei forme de ajutor de stat, inclusiv asupra altor ajutoare obținute potrivit regulii „de minimis” pentru aceleași costuri eligibile ale proiectului, conform declarației din Anexa 4. 3Plafonul maxim al ajutorului pe care îl poate primi un beneficiar al acestei măsuri pentru aceleași costuri eligibile nu poate depăși 200 000 Euro pe o perioadă de 3 ani fiscali.

PRECIZĂRI REFERITOARE LA ACORDAREA AVANSULUI

Pentru beneficiarul care a optat pentru avans în vederea demarării investiției în formularul Cererii de Finanțare, APDRP poate să acorde un avans de maxim 20% din valoarea eligibilă nerambursabilă.

Avansul se poate solicita până la depunerea primei cereri de plată. Beneficiarul privat poate primi avansul numai după primirea avizului favorabil din partea APDRP pentru procedura de achiziții prioritar majoritară.

Pentru plata în avans a cheltuielilor eligibile nerambursabile, beneficiarul este obligat să depună o garanție financiară, care să acopere suma solicitată în avans în procent de 110%, eliberată de către instituții financiar - bancare. Garanția financiară se depune odată cu Dosarul Cererii de Plată a Avansului. Scrisoarea de garanție bancară trebuie să acopere durata de execuție a contractelor, durată ce cuprinde durata de realizare a

investiției și implementarea proiectului (inclusiv derularea procedurii de achiziții), la care se adaugă termenul maxim de 90 de zile calendaristice pentru efectuarea ultimei plăți.

Avansul se justifică de către beneficiar pe bază de documente justificative conform cerințelor APDRP prezentate în Instrucțiunile de plată, Anexa V la Contractul de Finanțare.

Beneficiarul care a **încasat** de la Autoritatea Contractantă plata în avans și solicită prelungirea perioadei inițiale de execuție, este obligat înaintea solicitării prelungirii duratei de execuție inițiale a contractului să depună la Autoritatea Contractantă documentul bancar prin care dovedește prelungirea valabilității Scrisorii de Garanție Bancare, care să acopere toată perioada solicitată la prelungire.

3.3 Achizițiile

Beneficiarul are posibilitatea să demareze procedura de achiziții începând cu data primirii Notificării de selecție a proiectului (inclusiv semnarea contractelor de achiziții) pe proprie răspundere, având în vedere condiționarea semnării Contractului de Finanțare de documentele obligatorii pe care trebuie să le depună la Autoritatea Contractantă.

Beneficiarul privat este obligat să depună la OJPDRP, dosarele de achiziții, în maxim 3 luni - pentru achiziții simple, sau la CRPDRP - Serviciul Achiziții în maxim 4 luni, - Proiectul Tehnic și cel puțin un Dosar de achiziții (ex.: Dosar achiziții prestări servicii), pentru achiziții care prevăd construcții și/ sau montaj, de la semnarea contractului de finanțare.

Important! Investițiile care răspund obiectivelor PERE și pentru care s-a întocmit deviz pe obiect separat, se vor constitui în lot separat pentru parcurgerea procedurii de achiziții.

ATENȚIE! La solicitarea expresă a unui beneficiar de cofinanțare din FEADR, cu privire la furnizorii acestuia care nu se achită de obligațiile contractuale, APDRP poate, după o verificare prealabilă, să includă informațiile despre acești furnizori în Lista furnizorilor care nu-și respectă obligațiile contractuale față de beneficiarii cofinanțării din FEADR.

Lista furnizorilor care nu-și respectă obligațiile contractuale față de beneficiarii cofinanțării din FEADR va putea fi consultată pe site-ul oficial al APDRP.

*În contextul derulării achizițiilor private și publice, **conflictul de interese** se definește prin:*

- Existența unor legături între structurile acționariatului beneficiarului și ofertanți;*
- Membrii comisiei de evaluare (conform declarației de confidențialitate și imparțialitate) dețin pachetul majoritar de acțiuni din capitalul subscris al unuia dintre ofertanți sau subcontractanți sau fac parte din consiliul de administrație/ organul de conducere sau de supervizare a unuia dintre ofertanți sau subcontractanți;*
- Deținerea de către una din firmele participante a pachetului majoritar de acțiuni la celelalte firme participante pentru același tip de achiziție.*

Nerespectarea Instrucțiunilor privind achizițiile private de către beneficiarii FEADR atrage neeligibilitatea cheltuielilor aferente achiziției de servicii, lucrări sau produse.

Pe parcursul întregului proces de achiziție, la adoptarea oricăror decizii, trebuie avute în vedere următoarele principii:

- Nediscriminarea
- Tratatamentul egal
- Recunoașterea reciprocă
- Transparența
- Proportionalitatea
- Eficiența utilizării fondurilor
- Asumarea răspunderii.

Beneficiarul trebuie să depună la OJPDRP Declarația de eşalonare a depunerii Dosarelor Cererilor de plată în maxim 30 de zile de la avizarea primului dosar de achiziție (exceptând dosarele de servicii).

3.4 Plata

Dosarul Cererii de plată se depune de către beneficiar la Oficiul Județean de Plăți pentru Dezvoltare Rurală și Pescuit, în două exemplare pe suport hârtie, la care atașează pe suport magnetic documentele întocmite de beneficiar. Dosarul Cererii de plată trebuie să cuprindă documentele justificative prevăzute în INSTRUCȚIUNILE DE PLATĂ (vezi anexa V la Contractul de finanțare), prezentate pe site-ul APDRP: **www.apdrp.ro**.

Termenul de rambursare a cheltuielilor eligibile aferente unui dosar Cerere de plată este de maxim 90 de zile calendaristice de la data înregistrării Cererii de plată.

ATENȚIE! Beneficiarul este obligat să nu **înstrăineze sau/ și să modifice investiția realizată prin proiect pe o perioadă de 5 ani** de la data semnării Contractului de Finanțare.

Capitolul 4

INFORMAȚII UTILE PENTRU ACCESAREA FONDURILOR NERAMBURSABILE

4.1 Documentele necesare întocmirii Cererii de Finanțare

Documentele obligatorii care trebuie atașate Cererii de Finanțare pentru întocmirea proiectului sunt:

Nr. Crt.	Document	Exemplar original	Exemplar copie ⁸	Prezentarea originalelor la depunerea proiectului
1.	Studiul de Fezabilitate pentru proiecte care prevăd lucrări de construcții și/ sau montaj (Anexa 2 din Ghidul solicitantului) ATENȚIE! În cazul proiectelor care prevăd modernizarea/ finalizarea construcțiilor existente/ achiziții de utilaje cu montaj care schimbă regimul de exploatare a construcției existente, se atașează la Studiul de Fezabilitate Expertiza tehnică de specialitate asupra construcției existente și Raportul privind stadiul fizic al lucrărilor. sau Memoriul justificativ pentru proiecte care nu prevăd lucrări de construcții și/ sau montaj Anexa 3 din Ghidul solicitantului) Atenție! În situația în care se regăsesc în Studiul de Fezabilitate/ Memoriu justificativ informații identice din alte proiecte similare, se poate	Original	Copie	Nu este cazul

⁸ Pentru documentele „copie” se solicita și originalul documentului pentru a se verifica concordanța copiei cu originalul

<i>decide diminuarea cheltuielilor de la cap.3 - Cheltuieli pentru proiectare sau neeligibilitatea în cazul în care nu se dovedește o particularizare la specificul proiectului.</i> În cazul în care solicitantul realizează în regie proprie construcțiile în care va amplasa utilajele achiziționate prin investiția FEADR, cheltuielile cu realizarea construcției vor fi trecute în coloana „neeligibile”, va prezenta Certificatul de urbanism și va întocmi Studiu de Fezabilitate. În cadrul documentului se vor regăsi obligatoriu următoarele elemente: - codul CAEN al firmei de consultanță trebuie menționat în Studiul de Fezabilitate/ Memoriu justificativ. - devizul general și devizele pe obiect trebuie să fie semnate de persoana care le-a întocmit și să poarte stampila elaboratorului documentației. - existența „foii de capăt”, care conține semnăturile colectivului format din specialiști condus de un șef de proiect care a participat la elaborarea documentației și ștampila elaboratorului. - detalierea capitolului 3 – cheltuieli pentru proiectare și engineering și capitolul 5 – organizare de șantier prin devize care să justifice în detaliu sumele respective, pentru a putea fi urmărite în etapa de achiziții și autorizare plăți. - părțile desenate din cadrul secțiunii B (planuri de amplasare în zonă, planul general, relevee, secțiuni etc.), să fie semnate, ștampilate de către elaborator în cartusul indicator. - în cazul în care investiția prevede utilaje cu montaj, solicitantul este obligat să evidențieze montajul la capitolul 4.2 Montaj utilaj tehnologic din			

	Bugetul indicativ al Proiectului, chiar dacă montajul este inclus în oferta/factura utilajului sau se realizează în regie proprie (caz în care se va evidenția în coloana „cheltuieli neeligibile”) - Estimarea privind forța de muncă ocupată prin realizarea investiției, prevăzută în capitolul 7.2 din SF/cap.3.2 din MJ, are în vedere <i>doar locurile de muncă nou create, cu normă întreagă, pentru personalul implicat direct în activități de producție/servicii (personalul muncitor - direct productiv și cel mult un loc de muncă indirect productiv).</i>			
2.	Situațiile financiare (bilant formular 10, cont de profit și pierderi formular 20 și formularele 30 și 40, precedente anului depunerii proiectului înregistrate la Administrația Financiară / însoțite de confirmarea depunerii (cu sumele de control) emisă de Oficiul Registrului Comerțului (în care rezultatul operațional (rezultatul de exploatare din bilanț) să nu fie negativ. Excepție fac solicitanții care nu au înregistrat venituri din exploatare sau <i>Pentru persoane fizice autorizate, întreprinderi individuale și întreprinderi familiale:</i> Declarație specială privind veniturile realizate în anul precedent depunerii proiectului înregistrată la Administrația Financiară / însoțită de confirmarea depunerii emisă de Oficiul Registrului Comerțului în care rezultatul brut obținut anual să nu fie negativ; sau	Copie	Copie	DA

	Declarația de inactivitate înregistrată la Administrația Financiară / însoțită de confirmare depunere emisă de Oficiul Registrului Comerțului în cazul solicitanților care nu au desfășurat activitate anterior depunerii proiectului. Sau Situațiile financiare (bilanț formularul 10, cont de profit și pierderi formularul 20 și formularele 30 și 40) prin care dovedesc că nu au înregistrat venituri din exploatare. Se vor prezenta situațiile financiare pentru anii n, n-1 și n-2, unde n este anul anterior depunerii cererii de finanțare, pentru verificarea încadrării solicitantului în categoria firmelor în dificultate.			
3.	3. Documente pentru terenurile și cladirile pe/ in care sunt/ vor fi realizate investițiile: actul de proprietate asupra terenului sau alt document încheiat la notariat, care să certifice dreptul de folosință al terenului: contract de închiriere, de comodat, concesiune, (alte tipuri de folosință conform legii) pentru terenul pe care se va realiza investitia, pe o perioadă de cel puțin 10 ani de la data depunerii cererii de finanțare. și, în cazul dreptului de folosință prin concesiune, adresa emisă de concedent care să specifice dacă pentru suprafața concesionată există solicitări privind retrocedarea sau diminuarea, și dacă da, să se menționeze care este suprafața supusă acestui proces. și	Copie	Copie	DA

Pentru clădiri: Document care să ateste dreptul de proprietate asupra clădirii sau alt document încheiat la notariat care să certifice dreptul de folosință asupra clădirii, contract de închiriere, de comodat, concesiune, (alte tipuri de folosință conform legii) pentru clădirea în care se va realiza investiția, pe o perioadă de cel puțin 10 ani de la data depunerii cererii de finanțare, numai în cazul în care proiectul se referă la dotarea/ achiziționează echipamente/ utilaje, amenajarea clădirii în această situație fiind considerată cheltuială neeligibilă. și, în cazul dreptului de folosință prin concesiune, adresa emisă de concedent care să specifice dacă pentru clădirea concesiionată există solicitări privind retrocedarea. ATENȚIE! Pentru construcțiile definitive solicitantul trebuie să prezinte documente care să certifice dreptul real principal (drept de proprietate, uz, uzufruct, superficie, servitute) dobândit prin: contract de vânzare-cumpărare, de schimb, de donație, certificat de moștenitor, act administrativ de restituire, hotărâre judecătorească/ contract de concesiune, definite conform Legii nr. 50/1991, modificată și completată, asupra terenului pe care urmează a se realiza investiția. Pentru construcțiile cu caracter provizoriu, definite conform Legii nr. 50/1991, modificată și completată, solicitantul poate prezenta și un contract de comodat/ locațiune (închiriere) asupra terenului.			

4.	Certificat de urbanism/ Autorizație de construire pentru proiecte care prevăd construcții, însoțit, dacă este cazul, de actul de transfer a dreptului și obligațiilor ce decurg din Certificatul de urbanism și o copie a adresei de înștiințare , conform modelului din Ghid.	Copie	Copie	DA
5.	Clasarea notificării sau Decizia etapei de încadrare care să precizeze că „proiectul propus nu necesita parcurgerea celorlalte etape ale procedurii de evaluare adecvata și nu se supune evaluării impactului asupra mediului” sau Acord de mediu eliberate de Autoritatea competentă pentru protecția mediului	Copie	Copie	DA
6	6.1. Documente de la solicitant care să dovedească capacitatea și sursele de cofinanțare ale proiectului (unul sau mai multe dintre ele emise de instituții financiar bancare): a) extras de cont bancar vizat și datat de bancă cu cel mult cinci zile lucrătoare înainte de data depunerii cererii de finanțare, în cazul cofinanțării prin surse proprii (autofinanțare) și prin certificate de depozit nominative și dematerializate, cu o scadență mai mică sau egală cu trei luni față de data închiderii licitației de proiecte: b) extras de cont bancar vizat și datat de bancă cu cel mult cinci zile lucrătoare înainte de data depunerii cererii de finanțare, în cazul existenței unor surse de cofinanțare de tipul: granturi, sponsorizări, donații, însoțit de un document care să ateste sursa respectivă, emis de organizația care a	Original	Copie	Nu este cazul

	acordat-o; c). extras de cont bancar și Formularul de achiziție titluri de stat, emise și vizate de bancă, în cazul cofinanțării prin titluri de stat cu o scadență mai mică sau egală de trei luni față de data închiderii licitației de proiecte; d) extrasul liniei de credit datat cu cel mult cinci zile lucrătoare față de data depunerii cererii de finanțare și contractul de credit vizat de bancă, în cazul cofinanțării prin linie de credit cu o valabilitate de un an față de data lansării licitației de proiecte, deschis la o bancă; e) Scrisoare de confort (certificat de confirmare de fonduri) cu o valabilitate de 120 zile de la data emiterii.			
	6.2. Document de la bancă cu datele de identificare ale băncii și ale contului aferent proiectului FEADR (denumirea, adresa băncii, codul IBAN al contului în care se derulează operațiunile cu APDRP). <i>Nu este obligatorie deschiderea unui cont separat pentru derularea proiectului.</i>	Copie	Copie	DA
7	7.1 Certificate de atestare fiscală, emise în conformitate cu art. 112 și 113 din OG 92/2003, privind Codul de Procedură Fiscală, republicată, de către: a) Organul fiscal competent din subordinea Direcțiilor Generale ale Finanțelor Publice, pentru obligațiile fiscale și sociale de plată către bugetul general consolidat al statului; b) Autoritățile administrației publice locale, în raza cărora își au sediul social și puncte de lucru (după caz), pentru obligațiile de plată către bugetul local (numai în cazul în care solicitantul este proprietar asupra imobilelor). Aceste certificate trebuie să menționeze clar lipsa datoriilor (prin	Copie	Copie	DA

	mențiunea „nu are datorii fiscale, sociale sau locale” sau bararea rubricii în care ar trebui să fie menționate.) Atentie! Certificatul de atestare fiscală va avea obligatoriu completată secțiunea C-Informații pentru verificarea eligibilității persoanelor juridice pentru accesarea fondurilor externe nerambursabile, pct.a): diferența dintre obligațiile de plată restante cuprinse în secțiune A și sumele menționate la secțiunea B trebuie să fie egală cu 0 (zero).			
	7.2 Graficul de eșalonare a datoriilor, în cazul în care aceasta eșalonare a fost acordată.	Copie	Copie	DA
8.	8.1 Notificare, care să certifice conformitatea proiectului cu legislația în vigoare pentru domeniul sanitar veterinar și că prin realizarea investiției în conformitate cu proiectul verificat de DSVSA județeană, respectiv a municipiului București, unitatea va fi în concordanță cu legislația în vigoare pentru domeniul sanitar veterinar și pentru siguranța alimentelor.	Copie	Copie	Da
	8.2 Avizul sanitar privind constatarea conformității proiectului cu condițiile de igienă și sanătate publică sau	Copie	Copie	Da
	Notificare privind constatarea conformității proiectului cu condițiile de igienă și sănătate publică sau	Copie	Copie	Da
	Notificare că investiția nu face obiectul evaluării condițiilor de igienă.	Copie	Copie	Da
9	Pentru unitățile care se modernizează și se supun autorizării/ avizării conform legislației în vigoare: 9.1 Autorizația Sanitară/Notificarea de constatare a conformității unității cu legislația sanitară, emisă cu cel mult un	Copie	Copie	Da

	an înaintea depunerii cererii de finanțare si/sau 9.2 Autorizația Sanitar-veterinară/ Dovada înregistrării pentru siguranța alimentelor/ Notificare de constatare a conformității unității cu legislația sanitar veterinară și siguranța alimentelor, emise cu cel mult un an înaintea depunerii cererii de finanțare Atenție! Pentru unitățile în care se desfășoară activități de asistență medical – veterinară (cabinet medical – veterinar, clinici medical – veterinare, spitale clinice veterinare) nu se va solicita acest document (conform prevederilor art. 1(2) din Norma sanitar veterinară aprobată prin Ordinul 16/2010). și 9.3 Nota de constatare privind condițiile de mediu, emisă cu cel mult un an înaintea depunerii Cererii de Finanțare	Copie	Copie	Da
10.	Actul constitutiv al societății cooperative meșteșugărești / de consum	Copie	Copie	Da
11.	11.1 Certificat constatator emis de Oficiul Registrului Comerțului care specifică faptul că solicitantul are codul CAEN conform activității pentru care solicită finanțare, existența punctului de lucru în spațiul rural (dacă este cazul) și că nu se află în proces de lichidare, fuziune, divizare (Legea 31/1990, republicată), reorganizare judiciară sau faliment, conform Legii 85/2006 cu modificările și completările ulterioare și	Copie	Copie	Da

	11.2 Declarația pe propria răspundere că își va deschide punct de lucru în spatiul rural, cu codul CAEN al activității pentru care solicită finanțare, când va îndeplini condițiile, conform legislației în vigoare (pentru investiții noi) dacă este cazul). și 11.3 Declarația privind încadrarea în categoria micro-întreprinderilor (Anexa 4.1 din Ghidul solicitantului) Aceasta trebuie să fie semnată de persoana autorizată să reprezinte întreprinderea	Original	Copie	Nu este cazul
		Original	Copie	Nu este cazul
12.	12.1 Certificatul de înregistrare eliberat de Oficiul Registrului Comerțului conform legislației în vigoare. sau 12.2 Certificat de înregistrare în Registrul unic al cabinetelor medicale umane / veterinare	Copie	Copie	Da
		Copie	Copie	Nu
13	Raport asupra utilizării programelor de finanțare nerambursabilă (obiective, tip de investiție, lista cheltuielilor eligibile, costul și stadiul proiectului, perioada derulării proiectului) întocmit de solicitant, pentru solicitanții care au mai beneficiat de programe de finanțare nerambursabilă în ultimii 3 ani, pentru aceleași tipuri de investiții.	Original	Copie	Nu este cazul
14.	Angajamentul Persoanelor fizice prin care se obligă să se autorizeze (cu un statut minim de persoane fizice autorizate) în termen de 30 zile lucrătoare de la data primirii Notificării privind selectarea cererii de finanțare și semnarea contractului de finanțare (Vezi Anexa 4.4). <i>Angajamentul se atașează cererii de finanțare și va cuprinde precizarea că se va înregistra în spațiul rural și că în termen de 30 zile lucrătoare de la data primirii notificării privind selectarea</i>	Original	Copie	Nu este cazul

	cererii de finanțare și semnarea contractului de finanțare, solicitantul va prezenta documentul/documentele care certifică dreptul de funcționare ca cel puțin persoană fizică autorizată conform OUG 44/2008 privind desfășurarea activităților economice de către persoanele fizice autorizate, întreprinderile individuale și întreprinderile familiale, modificată și completată. În caz de neprezentare în termen a acestor documente contractul de finanțare nu se va încheia, dacă este cazul.			
15.	15.1 Copie dupa diploma de studii/ dovada deținerii de aptitudini manageriale/ marketing sau în acord cu activitatea propusă prin proiect (experiența/ cursuri de formare profesională absolvite cel puțin la nivel de inițiere, cursuri de calificare, (poate fi și o persoană din cadrul societății pentru care va prezenta document care să certifice poziția în societate - carte de muncă, acționar) certificat sau adeverință prin care se dovedește absolvirea unei instituții de învățământ, certificat de absolvire a unei forme de pregătire profesională organizată în condițiile legii, în vigoare la data eliberării acestuia, cartea de meșteșugar, carnetul de muncă al solicitantului), declarație de notorietate cu privire la abilitatea de a desfășura activitatea pentru care se solicită finanțarea eliberată de primarul localității respective (numai pentru PFA/ Întreprindere familială / Întreprindere individuală, doar pentru meseriile tradiționale artizanale - pentru reprezentantul legal/ beneficiar Sau 15.2 Declarație pe propria răspundere în care să se menționeze că beneficiarul proiectului sau reprezentantul legal de proiect / o	Copie	Copie	Da
		Original	Original	Nu este cazul

	persoană din cadrul societății pentru care va prezenta document care să certifice poziția în societate - carte de muncă, acționar) vor urma un curs de pregătire profesională, până la finalizarea proiectului, înaintea ultimei plăți a ajutorului.			
16.	Declarație pe propria răspundere a solicitantului cu privire la neîncadrarea în categoria <<firmă în dificultate >> după caz (Anexa 4.2 din Ghidul solicitantului). <i>Declarația, semnată de persoana autorizată să reprezinte întreprinderea va fi dată de toți solicitanții cu excepția PFA-urilor, întreprinderilor individuale, întreprinderilor familiale și a societăților cu mai puțin de 2 ani fiscali.</i>	Original	Copie	Nu este cazul
17.	Declarație pe propria răspundere a solicitantului privind respectarea regulii de cumul a ajutoarelor de stat și a ajutoarelor de minimis - Anexa 4.3 din Ghidul Solicitantului.	Original	Copie	Nu este cazul
18.	Pentru proiectele aferente codurilor CAEN 11 – Fabricarea băuturilor sau 1107 – producția de băuturi răcoritoare nealcoolice; producția de ape minerale și alte ape îmbuteliate:			
	Licența de fabricație (pentru modernizări) <i>sau</i>	Copie	Copie	Da
	Declarație pe propria răspundere că va obține licența de fabricație la punerea în funcțiune a investiției / activității.	Original	Copie	Nu este cazul
19	Pentru proiectele aferente codurilor CAEN 0161 și 7731, Precontract care să ateste prestarea serviciilor de mecanizare	Copie	Copie	Da

ATENȚIE!

Activitățile care fac obiectul înregistrării sanitare veterinare corespund codurilor CAEN 0162, 1107, 1511, 1512, 2052, 3530.

Activitățile ce se încadrează în CAEN 7500 se supun procedurii de înregistrare / autorizare sanitar – veterinară conform Ordinului nr. 16/2010.

Atenție! Documentele trebuie să fie valabile la data depunerii Cererii de finanțare, termenul de valabilitate al acestora fiind în conformitate cu legislația în vigoare.

4.2 Lista Formularelor disponibile pe site-ul APDRP

Cererea de Finanțare Anexa 1 (document pe care potențialul beneficiar îl înaintează pentru aprobarea contractului de finanțare a proiectului de investiții în vederea obținerii finanțării nerambursabile); *link* www.apdrp.ro

Studiul de Fezabilitate Anexa 2 (document cerut pentru proiectele care prevăd lucrări de construcții-montaj); *link* www.apdrp.ro

Memoriul Justificativ Anexa 3 (document cerut pentru proiectele care nu prevăd lucrări de construcții-montaj); *link* www.apdrp.ro

Formulare: Actele de transfer și Adresă de înștiințare (document necesar în cazul în care Certificatul de urbanism / Document emis de Agenția de Protecția Mediului/ Avizul sanitar veterinar/ Avizul sanitar este/ sunt emise pe numele unei persoane fizice/ juridice diferite de solicitant).

Contractul de Finanțare Anexa 5 (document cadru care reglementează acordarea fondurilor nerambursabile între APDRP și beneficiarul fondurilor nerambursabile); *link* www.apdrp.ro

Lista Formularelor și Documentelor necesare pentru cererea de plată

Documentele și formularele justificative care constituie **Dosarul Cererii de plată** necesar aprobării cheltuielilor efectuate în cadrul proiectului dumneavoastră sunt:

Cererea de Plată (document care cuprinde o serie de documente justificative, printre care declarația de cheltuieli, raportul de execuție etc.); *link www.apdrp.ro*

Declarația de eșalonare a depunerii Dosarelor Cererilor de Plată (document care prevede modulele de tranșe de plată); *link www.apdrp.ro*

Declarația de cheltuieli (document care prevede tipurile de cheltuieli-achiziții de bunuri / servicii / lucrări / actualizări / diverse și neprevăzute); *link www.apdrp.ro*

Raportul de execuție (document care prevede realizările fizice și cele financiare); *link www.apdrp.ro*

Declarația pe propria răspundere a beneficiarului (document care prevede respectarea tuturor criteriilor de eligibilitate privind procedurile de achiziție, a condițiilor de eligibilitate menționate în Cererea de Finanțare și rambursarea cheltuielilor solicitate prin FEADR care nu vor face obiectul altor programe de finanțare nerambursabilă); *link www.apdrp.ro*

Formulare: Formularul AP 1.1 – Avans (Cerere de plată pentru solicitarea avansului); *link www.apdrp.ro*.

TOATE FORMULARELE PREZENTATE AL CĂROR FORMAT ESTE ELABORAT DE APDRP POT FI CONSULTATE ȘI DESCĂRCATE DIRECT DE PE PAGINA DE INTERNET A APDRP ȘI MADR (www.apdrp.ro – INVESTIȚII PRIN FEADR – M 312 SPRIJIN PENTRU CREAREA ȘI DEZVOLTAREA DE MICRO-ÎNTREPRINDERI) SAU POT FI SOLICITATE DE LA SEDIILE APDRP DIN ȚARĂ.

Alte documente al căror format nu este elaborat de APDRP și nu pot fi furnizate de APDRP (Lista completă a documentelor este prezentată în Instrucțiunile de completare a Cererii de Plată, publicate pe pagina de internet a APDRP www.apdrp.ro – *Investiții prin FEADR – M312 Sprijin pentru crearea și dezvoltarea de micro-întreprinderi*); *link www.apdrp.ro*

De asemenea, în pagina de internet a APDRP puteți consulta și descărca:

- **Fișa Măsurii** - Anexa 7 (www.apdrp.ro – *Investiții prin FEADR – M 312 Sprijin pentru crearea și dezvoltarea de micro-întreprinderi*); *link www.apdrp.ro*

- **Actele normative utile** - Anexa 8 (www.apdrp.ro – *Informații utile – Acte normative – Legislație specifică FEADR*); *link* www.apdrp.ro
- Declarație privind încadrarea în categoria micro-întreprinderilor - Anexa 4.1; *link* www.apdrp.ro
- Declarația referitoare la firma în dificultate - Anexa 4.2; *link* www.apdrp.ro
- *Declarație* privind respectarea regulii de cumul a ajutoarelor de stat și a ajutoarelor de minimis – Anexa 4.3; *link* www.apdrp.ro
- *Anexa 4.4 - Angajamentul persoanelor fizice*; *link* www.apdrp.ro

4.3 DICȚIONAR

Activitate meșteșugărească - producerea și comercializarea produselor care pastrează specificul execuției manuale și artizanat, prestarea serviciilor care presupun un număr mai mare de operații executate manual în practicarea lor sau au ca scop promovarea meșteșugurilor, a meseriilor, a produselor și serviciilor cu specific tradițional (exemple: sculptura, cioplitul sau prelucrarea artistică a lemnului, confecționarea instrumentelor muzicale, împletituri din fibre vegetale și textile, confecționarea obiectelor ceramice, grafică sau pictură, prelucrarea pielii, metalelor, etc);

Activitate complementară – activitatea cuprinsă în cadrul unui cod CAEN eligibil care se desfășoară în scopul completării/ dezvoltării/ optimizării activității majoritar valorice propuse prin proiect.

ATENȚIE! Nu se vor lua în calcul activitățile care nu au nici o legătură cu activitatea majoritar valorică propusă prin proiect și care sunt create în mod artificial.

Beneficiar – persoană juridică/ persoană fizică autorizată care a realizat un proiect de investiții și care a încheiat un contract de finanțare cu APDRP pentru accesarea fondurilor europene prin FEADR;

Cererea de Finanțare – reprezintă solicitarea completată electronic pe care potențialul beneficiar o înaintează pentru aprobarea contractului de finanțare a proiectului de investiții în vederea obținerii finanțării nerambursabile;

Contribuția privată – o sumă de bani care reprezintă implicarea financiară obligatorie a persoanei care solicită fonduri nerambursabile și pe care trebuie să o utilizeze în vederea realizării propriului proiect de investiții. Contribuția privată reprezintă un anumit procent din valoarea eligibilă a proiectului de investiții, variabil în funcție de categoria de beneficiari eligibili și de tipul investiției propuse spre finanțare. Contribuția privată trebuie să acopere diferența dintre cofinanțarea publică (fondurile europene nerambursabile) și valoarea eligibilă a proiectului. Contribuția privată poate fi asigurată **din surse proprii**, valabil în cazul potențialilor beneficiari care dețin deja fondurile necesare pentru contribuția financiară, fie din venituri provenite din sponsorizări, donații și legate⁹ etc. dovedite în condițiile legii. Un alt mod de asigurare a cofinanțării private este **prin credit bancar**, valabil în cazul în care potențialii beneficiari nu dețin fondurile necesare pentru contribuția financiară proprie, dar îndeplinesc condițiile contractării unui credit bancar;

Cofinanțarea publică – reprezintă fondurile nerambursabile alocate proiectelor de investiție prin FEADR; aceasta este asigurată prin contribuția Uniunii Europene și a Guvernului României;

Drept de proprietate - dreptul unei persoane de a se bucura și dispune de un bun fizic în mod exclusiv și absolut, concretizat prin contract de vânzare cumpărare, extras de carte funciară, titlu de proprietate sau orice alt act juridic care atestă proprietatea bunului conform legislației în vigoare;

Drept de concesiune - Contract prin care o persoană, numită concedent, transmite pentru o perioadă determinată, pe cel mult 49 de ani, unei alte persoane, numită concesionar (care acționează pe riscul și pe răspunderea sa) dreptul și obligația de exploatare a unui bun, a unei activități sau a unui serviciu public, în schimbul unei redevențe;

Eligibil – care îndeplinește criteriile și condițiile precizate în Ghidul Solicitantului, Cererea de Finanțare și Contractul de Finanțare pentru FEADR;

Evaluare – acțiune procedurală prin care documentația pentru care se solicită finanțare este analizată pentru verificarea îndeplinirii criteriilor de eligibilitate și pentru selectarea proiectului, în vederea contractării;

---

⁹ Legate – Dispoziție testamentară; Bunuri lăsate cuiva prin dispoziție testamentară.

Fișa măsurii – descrie motivația sprijinului financiar nerambursabil oferit, obiectivele măsurii, aria de aplicare și acțiunile prevăzute, tipul de investiție, menționează categoriile de beneficiar și tipul sprijinului;

Fonduri nerambursabile – fonduri acordate unei persoane fizice sau juridice în baza unor criterii de eligibilitate pentru realizarea unei investiții încadrate în aria de finanțare a Măsurii 312 și care nu trebuie returnate – singurele excepții sunt nerespectarea condițiilor contractuale și nerealizarea investiției conform proiectului aprobat de APDRP;

Investiție nouă – cuprinde lucrările de construcții-montaj, utilaje, instalații, care se realizează pe amplasamente noi, sau pentru construcțiile existente cărora li se schimbă destinația, sau pentru construcții aparținând unităților cărora li s-au retras autorizațiile de funcționare și nu-și schimbă destinația inițială;

Măsura – definește aria de finanțare prin care se poate realiza cofinanțarea proiectelor (reprezintă o sumă de activități cofinanțate prin fonduri nerambursabile);

Micro-întreprinderi - așa cum sunt definite în Recomandarea Comisiei (CE) nr. 361/2003 și în legislația națională în vigoare¹⁰ (având mai puțin de 10 angajați și care realizează o cifră de afaceri anuală netă sau dețin active totale în valoare de până la 2,0 milioane Euro echivalent în lei). Statutul de micro-întreprindere poate fi vizat de către un solicitant care deține cel puțin statutul de persoană fizică autorizată;

Micro-întreprindere nou înființată (start-up) – micro-întreprindere care este înființată în anul depunerii cererii de finanțare sau care nu a înregistrat activitate până în momentul depunerii acesteia, dar nu mai mult de 3 ani fiscali;

Micro-întreprindere în dificultate - în sensul prevederilor *Orientărilor comunitare privind ajutorul de stat pentru salvarea și restructurarea întreprinderilor în dificultate*. Potrivit acestor reglementări „firma în dificultate” este:

- a) societatea cu răspundere limitată, când se constată pierderea a mai mult de jumătate din capitalul social în ultimii 2 ani și a mai mult de un sfert din capital în ultimele 12 luni;

---

¹⁰ Legea nr. 346/2004 privind stimularea înființării și dezvoltării întreprinderilor mici și mijlocii, cu modificările și completările ulterioare.

b) orice întreprindere, indiferent de forma juridică, care întrunește condițiile pentru a fi supusă unei proceduri de insolvență.

Chiar în cazul în care nici una din condițiile a) sau b) nu este îndeplinită, o firmă este considerată în dificultate când prezintă simultan următoarele simptome: cifra de afaceri este în scădere, înregistrează pierderi, acumulează datorii, scade fluxul de numerar

Modernizarea – cuprinde lucrările de construcții și instalații privind re tehnologizarea, reutilarea și refacerea sau extinderea construcțiilor aferente unităților în funcțiune și cu autorizații de funcționare valabile, care se realizează pe amplasamente existente, fără modificarea destinației inițiale;

Mijloace de transport specializate – reprezintă autovehiculele adaptate la cerințele de transport în cont propriu al materiei prime și/sau al producției obținute; vehicule care îndeplinesc aceleași cerințe și au o funcție specifică ce necesită adaptări ale caroseriei și/ sau echipamente speciale, conform HG 224/2008 cu modificările și completările ulterioare.

Planul European de Redresare Economică (PERE) – Programul agreat în cadrul Consiliului European din perioada 11-12 decembrie 2008 prin care se oferă un stimulent pentru economia europeană pentru proiecte din domeniul energetic, infrastructură în bandă largă (infrastructură de Internet) și proiecte pentru noile provocări (schimbări climatice, energii regenerabile, biodiversitate, gestiunea resurselor de apă, inovație și restructurarea sectorului produse lactate);

Pilonul I al Politicii Agricole Comune (PAC) – finanțat prin Fondul European de Garantare Agricolă (FEAGA) și constituie baza plăților directe și a măsurilor de piață. El este complementar **Pilonului II al PAC**, finanțat prin FEADR, care se adresează în egală măsură atât dezvoltării rurale cât și îmbunătățirii mediului. Acțiunile implementate prin cei doi Piloni ai PAC sunt strâns legate și se completează reciproc;

Potențial beneficiar – persoană juridică/persoană fizică autorizată care este eligibilă (care îndeplinește toate condițiile impuse prin PNDR) pentru accesarea fondurilor europene, dar care nu a încheiat încă un contract de finanțare cu APDRP;

Politica Agricolă Comună (PAC) – este un set de reguli și mecanisme care reglementează producerea, procesarea și comercializarea produselor agricole în

Uniunea Europeană și care acordă o atenție crescândă dezvoltării rurale. Are la bază prețuri comune și organizații comune de piață;

Reprezentant legal – reprezentant al proiectului care depune cererea de finanțare și în cazul în care cererea de finanțare va fi selectată, semnează contractul de finanțare și care trebuie să aibă responsabilități și putere decizională din punct de vedere financiar în cadrul societății;

Spatiul rural – totalitatea comunelor ca unități administrativ – teritoriale, împreună cu satele componente;

Valoare eligibilă a proiectului – reprezintă suma cheltuielilor pentru bunuri, servicii, lucrări care se încadrează în Lista cheltuielilor eligibile precizată în prezentul manual și care pot fi decontate prin FEADR; procentul de cofinanțare publică și privată se calculează prin raportare la valoarea eligibilă a proiectului;

Valoarea neeligibilă a proiectului – reprezintă suma cheltuielilor pentru bunuri, servicii și/sau lucrări care sunt încadrate în Lista cheltuielilor neeligibile precizată în prezentul manual și, ca atare, nu pot fi decontate prin FEADR; cheltuielile neeligibile nu vor fi luate în calcul pentru stabilirea procentului de cofinanțare publică; cheltuielile neeligibile vor fi suportate financiar integral de către beneficiarul proiectului;

Valoare totală a proiectului – suma cheltuielilor eligibile și neeligibile pentru bunuri, servicii, lucrări;

Abrevieri:

APDRP – Agenția de Plăți pentru Dezvoltare Rurală și Pescuit, instituție publică cu personalitate juridică, subordonată Ministerului Agriculturii și Dezvoltării Rurale – scopul APDRP îl constituie derularea Fondului European Agricol pentru Dezvoltare, atât din punct de vedere tehnic, cât și financiar;

APIA – Agenția de Plăți pentru Intervenție în Agricultură – instituție publică subordonată Ministerului Agriculturii și Dezvoltării Rurale – derulează fondurile europene pentru implementarea măsurilor de sprijin finanțate din Fondul European pentru Garantare în Agricultură;

CRPDRP – Centrele Regionale de Plăți pentru Dezvoltare Rurală și Pescuit, structura organizatorică la nivel regional a APDRP (la nivel național există 8 centre regionale);

FEADR – Fondul European Agricol pentru Dezvoltare Rurală, este un instrument de finanțare creat de Uniunea Europeană pentru implementarea Politicii Agricole Comune;

MADR – DGDR AM PNDR- Ministerul Agriculturii și Dezvoltării Rurale – DGDR - Direcția Generală Dezvoltare Rurală, Autoritatea de Management pentru Programul Național de Dezvoltare Rurală;

OJPDRP – Oficiile Județene de Plăți pentru Dezvoltare Rurală și Pescuit, structura organizatorică la nivel județean a APDRP (la nivel național există 42 Oficii județene);

PNDR – Programul Național de Dezvoltare Rurală este documentul pe baza căruia va putea fi accesat Fondul European Agricol pentru Dezvoltare Rurală și care respectă liniile directoare strategice de dezvoltare rurală ale Uniunii Europene.

4.4 APDRP ÎN SPRIJINUL DUMNEAVOASTRĂ

Fiecare cetățean al României, care se încadrează în aria de finanțare a Măsurilor din cadrul FEADR, **are dreptul să beneficieze de fondurile europene nerambursabile** pentru finanțarea propriilor proiecte de investiții pentru dezvoltare rurală.

APDRP vă stă la dispoziție de luni până vineri între orele 8:30 și 16:30 pentru a vă acorda informații privind modalitățile de accesare a FEADR, dar și pentru a primi propunerile sau sesizările dumneavoastră privind derularea FEADR. Experții APDRP vă pot acorda, pe loc sau în termenul legal prevăzut de Ordonanța de Guvern nr.27/2000 privind reglementarea regimului juridic al petițiilor (maxim 30 de zile), orice informație necesară în demersul dumneavoastră pentru accesarea fondurilor europene. Însă, nu uitați că experții APDRP nu au voie să vă acorde consultanță privind realizarea proiectului.

APDRP, prin cele 8 Centre Regionale și cele 42 de Oficii Județene, vă poate acorda informații pentru a solicita finanțarea proiectului dumneavoastră.

Dacă întâmpinați greutăți în obținerea informațiilor sau considerați că sunteți defavorizat în accesarea fondurilor europene. Adresa noastră este:

București, Str. Știrbei Vodă, nr. 43, sector 1;
reclamatii@apdrp.ro

www.apdrp.ro – Forumuri de discuții / Reclamații.

Echipa APDRP vă poate ajuta ori de câte ori aveți o plângere, o reclamație sau o petiție privind o situație care intră în aria de competență a APDRP.

De asemenea, în cazul în care considerați că sunteți nedreptățit, defavorizat sau sesizați posibile neregularități în derularea FEADR, nu ezitați să vă adresați în scris Agenției de Plăți pentru Dezvoltare Rurală și Pescuit, pentru soluționarea problemelor.

Pentru a reclama o anumită situație sau pentru a sesiza eventuale neregularități informați-ne în scris. Trebuie să țineți cont că pentru a putea demara investigațiile și aplica eventuale sancțiuni, reclamația sau sesizarea trebuie să fie explicită, să conțină informații concrete, verificabile și datele de contact ale persoanei care a întocmit respectiva reclamație sau sesizare.

Pentru a afla detalii privind condițiile și modalitatea de accesare, fondurile disponibile precum și investițiile care sunt finanțate prin FEADR, consultați acest Ghid. Dacă doriți informații suplimentare puteți să consultați secțiunea *Întrebări frecvente* de pe pagina de internet a APDRP (www.apdrp.ro > *Comunicare* > *Întrebări frecvente*) sau să formulați întrebări către departamentul de relații publice din cadrul APDRP. Menționăm faptul că în secțiunea *Întrebări frecvente* sunt publicate toate întrebările și răspunsurile la spețe concrete care au aplicabilitate generală, fiind astfel de interes pentru mai mulți potențiali beneficiari.

***